

**Univerzita Palackého v Olomouci
Cyrilometodějská teologická fakulta**

Katedra křesťanské sociální práce

Charitativní a sociální práce

Hana Kokešová

Komunitní centrum v malé obci
Bakalářská práce

vedoucí práce: PhD. Lenka Divoká

2017

„Prohlašuji, že jsem práci vypracovala samostatně a že jsem všechny použité
informační zdroje uvedla v seznamu literatury.“

V Olomouci dne 25. 3. 2017

.....
Hana Kokešová

Poděkování

Ráda bych zde poděkovala PhD. Lence Divoké, vedoucí mé práce, za poskytnuté rady, názory, připomínky a čas, který mi věnovala. Za podporu děkuji také své rodině, především svému manželovi, který mi nejen po dobu psaní této práce vytváří zázemí pro studium a je mi oporou.

Obsah

Úvod.....	5
1 Vymezení malých obcí, obyvatel a sociálních problémů na malých obcích	7
1.1 Malá obec	7
1.2 Obyvatelé malé obce	8
1.3 Sociální problémy na malých obcích	8
2 Vymezení komunity, komunitní práce.....	10
2.1 Komunita.....	10
2.2 Komunitní práce.....	11
2.2.1 Modely komunitní práce	12
2.2.2 Proces komunitní práce.....	14
2.3 Komunitní pracovník a komunitní výbor.....	15
2.4 Komunitní centrum	16
3 Komunitní centrum Domašov u Šternberka	18
4 Metodologie	20
4.1 Cíl výzkumu a výzkumná otázka	20
4.2 Metoda výzkumu a technika sběru dat.....	22
4.3 Technika výběru výzkumného vzorku	23
4.4 Analýza dat.....	23
5 Výsledky výzkumu	25
6 Diskuse.....	40
7 Závěr	42
Seznam použité literatury:	43
Seznam příloh:	46
Příloha č. 1	47
Příloha č. 2	51

Úvod

*„Velkých cílů je možné dosáhnout jedině,
když se spojí mnoho lidí dohromady.“*

(John C. Maxwell)

V České republice jsou volnočasové aktivity a vzdělávací programy organizovány z velké většiny nižšími územními celky státu nebo neziskovým sektorem. V menších obcích jsou tyto možnosti omezené, především nedostatkem finančních prostředků, potřebného zázemí, odborně schopných a ochotných pracovníků. Proto je zde důležitou, občas jedinou možností vytvoření svépomoci mezi obyvateli k organizování volnočasových aktivit a vzdělávacích programů. V takových aktivitách pak může obec občany podporovat například poskytnutím zázemí. Takovým zázemím může být komunitní centrum. Komunitní centra a komunitní práce předcházejí sociálnímu vyloučení, posilují sociální soudržnost a podporují sociální začleňování osob.

V této bakalářské práci se věnuji tématu komunitního centra v malé obci. Téma jsem si vybrala proto, že jsem se sama v malé obci narodila, dodnes v ní žiji, jsem zastupitelkou a vnímám všechny problémy, které sociální a kulturní život na malé obci provázejí. Život na venkově má svá specifika, a to jak v oblasti kultury, tak v oblasti zájmových aktivit nebo setkávání se s lidmi blízkého i širšího okolí. K těmto specifickým rysům patří např. i cestování za prací, dopravní obslužnost, starost a péče o děti a vším ostatním co patří k lidskému životu. V obci nepracuje žádný spolek ani jiná organizace, která by se věnovala volnočasovým aktivitám, vzdělávání nebo sdružování občanů.

V majetku obce se nachází nevyužitá fotbalové hřiště s budovou fotbalových šaten. Záměrem obce je v tomto prostoru vybudovat komunitní centrum.

V prostorách tohoto centra by všichni obyvatelé vesnice mohli provozovat různé sportovní, tělovýchovné, kulturní a vzdělávací aktivity. Ty by měli vzejít z potřeb a zájmů všech lidí v obci a okolí. Přínosem bakalářské práce bude zjištění, zda bude o komunitní centrum v obci zájem, jaké činnosti by chtěli občané v komunitním centru provozovat, jestli je možné počítat s aktivním zapojením občanů do provozu komunitního centra. Stejně jako je různorodá struktura lidí v malé obci, jsou rozdílné i

jejich zájmy, potřeby, schopnosti, a především ochota spolupracovat. To je klíčovou podmínkou úspěchu vybudování a provozu komunitního centra.

Bakalářská práce navazuje na moji absolventskou práci odevzdanou v souběžném studiu na Vyšší odborné škole sociální – CARITAS. V této absolventské práci jsem mapovala potřebnost a využitelnost komunitního centra v obci podle osob, které organizují formální či neformální aktivity, akce v obci nebo v určitých organizacích, a projevují zájem o společenský život na vesnici. Z tohoto výzkumu vyplynulo, že dotazovaní respondenti si myslí, že komunitní centrum je v obci potřebné. Respondenti by byli ochotni podílet se i na provozu komunitního centra, zabezpečovat volnočasové a vzdělávací aktivity jak pro děti, tak pro dospělé. Největší bariérou pro úspěšné fungování komunitního centra vidí v omezené komunikaci mezi určitými skupinami v komunitě. Zároveň si většina myslí, že díky komunitní práci by se tyto vztahy mohly zlepšit. Všichni se shodli na tom, že nejvíce by se aktivity v komunitním centru měly zaměřit na děti, mládež a seniory¹.

Cílem této bakalářské práce je pomocí dotazníkového šetření mezi obyvateli obce zmapovat potřebnost a využitelnost komunitního centra v obci a zájem občanů o komunitní centrum.

Bakalářská práce je rozdělena do dvou částí - teoretické a praktické. V úvodu teoretické části jsou vysvětleny pojmy malá obec a sociální problémy na malých obcích. V další části je představena komunitní práce a pojmy s tím spojené. V poslední části představím obec Domašov u Šternberka a vysvětlím, co vede zastupitele k úvahám o vybudování komunitního centra.

Praktická část bakalářské práce je rozdělena celkem do čtyř kapitol. První popisuje metodologii kvantitativního výzkumu, hypotézy a jejich operacionalizaci. Druhá zachycuje analýzu dat. Třetí je věnována diskusi a čtvrtá kapitola je souhrnem výsledků.

---

¹Použito v absolventské práci s názvem Komunitní centrum na malé obci, která bude obhajována v letním semestru 2016 - 2017

1 Vymezení malých obcí, obyvatel a sociálních problémů na malých obcích

V první kapitole vysvětlím pojem malá obec, obyvatelé malé obce a nastíním problémy, se kterými se obyvatelé v malých obcích potýkají.

Jestliže v sociální práci pracujeme s lokální komunitou, je nutné zohlednit, zda se jedná o komunitu venkovskou či městskou. Tyto dva typy lokálních komunit mají své typické problémy, znaky a specifika, jak s nimi pracovat. U městských komunit se častěji vyskytují problémy, jako je kriminalita, bezdomovectví, diskriminace, migrace. Týká se především lidí, kteří nejsou připraveni na tlak a požadavky života ve městě, což může ve výsledku vést k chudobě a nezaměstnanosti. V neposlední řadě se objevuje také psychický stres, způsobený hlukem, přelidněností, či celkově atmosférou a prostředím města. Pro venkovské oblasti jsou specifické problémy jako je nevyhovující doprava, nedostatek školních a předškolních zařízení, nezaměstnanost, chudoba, neadekvátní bydlení a nedostatečná zdravotní péče (Kirst-Ashman, 2007, s. 130 – 133).

1.1 Malá obec

V odborné literatuře je možné dohledat různé rozdělení obcí. Pojem malá obec může obsahovat spoustu různých možností, a proto je tento název nejednoznačný. Malá obec může být malá jak rozlohou, tak nízkým počtem obyvatel nebo malou hustotou osídlení. Může se jednat také o obec I. typu se základním rozsahem přenesené působnosti. Malá obec je odbornou veřejností nejčastěji vymezena podle kritéria počtu obyvatel, který je pravidelně publikovaný a relativně lehce dostupný.

Jako hranice podle tohoto kritéria je podle Perlína (2010) uváděna hodnota počtu obyvatel do 3 000 obyvatel aby došlo ke sjednocení statistických ukazatelů s dikcí zákona o obcích, podle kterého je nově vzniklá obec s počtem obyvatel nad 3 000 městem. Hampl a Müller (1998) ve své publikaci uvádějí maximální hranici pro malou obec 2 000 obyvatel. V odborné literatuře se setkáváme kromě pojmu malá obec i s termínem venkovská obec. Maříková (2004, s. 2) vymezuje malou obec, jako obec, ve které žije méně než 500 obyvatel a jako venkovskou obec nazývá obec do 2 000 obyvatel.

Ve své bakalářské práci považuji za malou obec takovou obec, kterou vymezuje Maříková, tedy obec do 500 obyvatel.

1.2 Obyvatelé malé obce

Svobodová a kol.(2011, s. 29) uvádí, že obyvatelé malých obcí jsou více ochotni podílet se na aktivitách obce, mají silnější sociální vazby a vyšší míru sociální kontroly. Obyvatelstvo malé obce je více stabilizováno má silnou vazbu na krajinu. V malých obcích je ekonomicky méně aktivních obyvatel a nižší podíl ekonomicky aktivních žen ve srovnání s městy. Nezaměstnanost je závislá na vzdálenosti od center zaměstnanosti a je vyšší než ve městech, protože většina obyvatel malých obcí musí za prací dojíždět. Nejmenší obce vykazují vyšší podíl osob se základním vzděláním a více osob v poproduktivním věku.

Podle Hlouška (2008, s. 29) jsou obyvatelé malé obce určitým typem komunity se silnou vazbou na tradici, vyšší mírou vzájemné sociální závislosti a slabým sklonem k sociálním změnám.

Pro rozvoj a život na venkově je velmi důležité aby byli obyvatelé ochotni zapojovat se do aktivit obce a cítili sounáležitost se svou obcí. Starostové, místní školy a místní spolky v malých obcích mají obvykle vysokou důvěru obyvatel. Důležitá je i důvěra v instituce (Svobodová a kol., 2011, s. 22, 30).

1.3 Sociální problémy na malých obcích

Jako velký problém v souvislosti s kvalitou života na malých obcích se podle výzkumu Maříkové (2004) jeví málo možností společenského, kulturního, sportovního využití a téměř žádná dostupnost sociálních služeb. Také malá nabídka pracovních míst, nezaměstnanost, a s tím související nedostatečná dopravní dostupnost.

Tomeš (2010, s. 186 – 187) uvádí, že k překonávání různých situací a životních mezníků, které mohou být vyvolány negativními důsledky v životě skupiny či jednotlivců, nebo jsou přirozenou součástí života, slouží nám k vytváření sociálně stabilních vazeb a vztahů. Hovoří o tzv. sociálních událostech, z nichž některé nejsou samy o sobě rizikem, ale mohou vyvolat takové sociální, ekonomické, aj. důsledky, které mohou být pro některé jedince nezvládnutelné. Většina z těchto událostí se týká každého člověka, a tím také každého obyvatele malé obce. Mohou to být události

vyvolané změnou zdravotního stavu (nemoc, invalidita, úraz), mateřstvím, zakládáním rodiny, výchovou dětí, ztrátou živitele, stářím, sociální dezintegrací nebo ztrátou zaměstnání (ztráta výdělků, možné zadlužení).

Prostředí malé obce je místo s výskytem většího počtu ekonomicky slabých občanů, a výskytem velkého množství stresových faktorů, které ovlivňují jejich život. Je zde více sociálních problémů, větší rozdíl mezi sociálními skupinami, a větší výskyt lidí ohrožených sociálním vyloučením (Social Work Degree Guide, 2015[on-line]).²

Novotný (2013) definuje problémy a slabá místa malých obcí stejně. Navíc poukazuje na odchod mladých lidí za prací, a tím stárnutí obyvatelstva, špatnou finanční situaci, odchod vzdělaných lidí o měst a nezájem občanů o věci veřejné.

Podle Pápoly a kol. (2006, s. 27) nemají malé obce potřebné zázemí ani kvalifikované pracovníky na vypracování a především realizaci komplexního programu rozvoje obce a sociálních služeb. Mezi dlouhodobě působící trendy, které mají negativní vliv na uspokojování potřeb občanů malých obcí a rozvoj těchto malých obcí, patří:

- postupné stárnutí obyvatelstva, rychlejší než u celkové populace,
- malá nabídka pracovních míst, nízké příjmy a vyšší míra dlouhodobé nezaměstnanosti a tím větší zadluženost obyvatel,
- omezená dostupnost a kvalita sociálních služeb,
- snižování úrovně dopravní obslužnosti veřejnou dopravou,
- obecný nedostatek finančních prostředků k zajištění základních funkcí a rozvojových záměrů,
- zvýšená migrace obyvatel v produktivním věku do měst.

Mezi největší problémy malých obcí patří především snižování úrovně dopravní obslužnosti, omezená možnost poskytovat služby základní občanské vybavenosti společně s malou nabídkou společenského vyžití v obci, vyšší míra dlouhodobé nezaměstnanosti, úbytek pracovních míst (Galvasová a kol. 2007, s. 22).

Kirst-Ashman (2007 s. 130 – 133) specifikuje problémy malých obcí stejně jako výše uvedení autoři a dodává, že je nedostatek školních a předškolních zařízení, neadekvátní bydlení a omezená zdravotní péče.

---

² SOCIAL WORK DEGREE GUIDE. What are the Unique Differences Between Urban and Rural Social Work Practice? [on-line] Dostupné z: <http://www.socialworkdegreeguide.com/faq/what-are-the-unique-differences-between-urban-and-rural-social-work->, citováno 25. 2. 2017

2 Vymezení komunity, komunitní práce

V této kapitole blíže představím komunitní práci, která je jedním ze způsobů realizace sociální práce. Součástí komunitní práce by mělo být vybudování komunitního centra, proto tato část kapitoly vysvětluje pojmy, komunita, komunitní práce a v neposlední řadě metody a proces komunitní práce. Pochopení těchto pojmů je stěžejní vzhledem k problematice, kterou se v této práci zabývám.

2.1 Komunita

Komunita je jak objektem, tak i zároveň subjektem komunitní práce. Abych více přiblížila tuto problematiku, věnuji se nejprve teoretickému vymezení komunity. Uvedení autoři se dívají na komunitu z různých úhlů pohledu, a proto neexistuje pouze jedna správná definice komunity. Vybrala jsem několik různých definic, které dle mého názoru souvisejí s danou problematikou.

Podle Baumana (in Gojová, 2006, s. 8) je komunita pocit vlastní skupiny, kde je člověk rád. Je to místo, které je jeho pravým domovem. Uvnitř mohou být sice vztahy někdy složité, ale nakonec se vždy najde řešení. Lidé si mohou navzájem připadat sobečtí a hrubí, ale v případě nouze si vždy pomohou.

Komunita je společenství lidí sdílejících společný zájem, společné potřeby a určité místo. Lidé sdružující se v komunitě si pomáhají a spolupracují, mají mezi sebou určité vazby a z toho plyne, že se sdružují na základě vzájemného pocitu sounáležitosti. Komunitou může být rodina, stejně jako lidé žijící ve stejné obci (Sedláková, 2008, s. 23).

Hartl (1997, s. 35) definuje komunitu srozumitelně a stručně jako: *„místo, kde člověk může získávat emocionální podporu, ocenění a praktickou pomoc v každodenním životě.“*

Clark a Clark (2004, s. 14) uvádí, že pro mnohé z nás už neexistuje samozřejmý každodenní kontakt s lidmi, kteří žijí kolem nás. Komunitu hledáme v našich rodinách nebo na internetu.

McMillan a Chavis (in Mattessich, Monsey, Roy 1997, s. 57) považuje za hlavní znak komunity lidskou potřebu někam patřit: *„Komunita je pocit sounáležitosti jejich*

členů, zájem jeden o druhého a o celou skupinu a společná víra, že potřeby členů komunity budou naplněny skrze pospolitost“.

Dva významy pojmu komunita definuje Navrátil (2001). První význam je zájmový a druhý teritoriální. Jako zájmovou komunitu uvádí osoby, které jsou spojeny společnými zájmy nebo znaky, například osoby stejného handicapu nebo etnika. Teritoriální komunitou označuje osoby žijící na společném území, přičemž hranice komunity nejsou závislé na velikosti území.

2.2 Komunitní práce

Komunitní práce je jednou z technik sociální práce, zaměřující se na pomoc lidem v rámci místní komunity. Snaží se definovat jejich sociální potřeby, najít nejlepší způsob jejich naplnění a pracovat na nich do té míry, aby byly využity všechny dostupné zdroje (Zatloukal, 2008, s. 31).

Komunitní práce je definována jako podpora lidí a lidského společenství způsobem, který zvyšuje jejich dovednosti a schopnosti, učí je samotně přistupovat k řešení svých problémů tak, aby byli schopni si je vyřešit sami. Komunitní změna funguje, pokud jsou respektovány potřeby lidí komunitním pracovníkem, pokud je respektována místní situace a pokud se obecná potřeba řešit problém dotýká zájmu jednotlivce upravit si negativní situaci. Z toho důvodu je důležité začít se změnou tam, kde se do řešení problému, zapojí lidé, kterých se to přímo dotýká (Baumruková a kol., 1997, s. 174-175).

Novotná s Schimmerlingovou (1992, s. 87) říkají o komunitní práci: „...*pomáhá lidem v konkrétních životních situacích v určitém územním celku, bez ohledu na to, zda jde o jednotlivce, skupinu nebo celou komunitu. Respektuje biologické, etnické, psychologické, kulturní, sociální, ekonomické a ekologické potřeby obyvatel komunity“*

Základními cíli komunitní práce je podle Řezníčka (1994, s. 60) aktivovat občanskou svépomoc ve prospěch většího počtu lidí, podpořit pozitivní změnu, spolupráci a solidaritu v komunitě. Je důležitá spolupráce představitelů politické moci a samosprávy s občanskými aktivisty i samotnými obyvateli.

Hartl (1997, s. 71) uvádí, že smyslem komunitní práce je práce na toleranci, sociální odpovědnosti a dobrých sousedských vztazích.

Za úspěšnou komunitní práci lze považovat tu, kde se obyvatelé dané komunity mohou postupně osamostatňovat, probíhající pomoc komunitního pracovníka je v menší míře, až ji nakonec není potřeba (Matoušek, 2003).

Podle Tokárové (2009) se komunitní práce také uplatňuje v rehabilitaci původních sociálních jevů a v prevenci sociálně-patologických jevů. Komunitní práce postupně prochází všemi etapami sociální práce. Nejdříve získáváme informace, následně identifikujeme sociální problém. Navrhujeme projekt sociálního opatření, realizujeme ho a potom vyhodnotíme efekt tohoto opatření.

Prvním základním principem komunitní práce je vnímání potřeb celé komunity a zaměření aktivit, které reagují na společné potřeby, celé komunity, ne pouze rodiny nebo jednotlivce. Dalším principem jsou komunitní (kolektivní) akce, které jsou ukazatelem kolektivního úsilí celé komunity. Tyto principy musí být v průběhu komunitní práce stále přítomny (Zatloukal, 2008).

V praxi české a slovenské sociální práce lze najít především tři oblasti, které jsou označovány jako „komunitní práce“. Jedná se o komunitní plánování, aktivity center pro komunitní práci a komunitní projekty neziskových nestátních organizací, které se zaměřují především na práci s Romy (Příhodová, 2004).

2.2.1 Modely komunitní práce

Komunitní práce je vykonávána různými způsoby, které nazýváme jako modely komunitní práce. Proto tento pojem vymezím, následně jednotlivé modely vyjmenuji a charakterizuji.

Důležitou metodou komunitní práce je využívání modelů komunitní práce. Jednotlivé modely se vyvíjely nekoordinovaně, podle toho jak je využívaly teoretické přístupy nebo podle situací, ke kterým se muselo přistupovat. Jednotlivé modely se mohou vzájemně překrývat, nemají stanoveny konkrétní hranice (Popple, 1995, s. 55).

Docela přehledně rozdělil modely komunitní práce Popple (2005, s. 55):

Komunitní rozvoj je pomoc komunitám osvojit si a získat dovednosti, posílit sebedůvěru a maximalizovat zdroje tak, aby co nejlépe dosáhly zlepšení kvality života a životních podmínek. Příkladem jsou motivační techniky na podporu aktivizace členů komunity nebo budování komunitních center (Popple, 1995).

Komunitní péče popisuje rozvoj a kultivaci svépomocných skupin či podněcování dobrovolnické péče. Tento model je hodně zaměřen na podporu dobrovolnictví (Popple, 1995).

Hlavním cílem je snaha o dosažení největší samostatnosti klientů, aby byli schopni vést plnohodnotný život (Matoušek, 2013).

Komunitní organizace/organizování znamená spolupráci různých agentur (například nevládních organizací či veřejných autorit) za účelem poskytnutí služeb, reagujících na aktuální poptávku klientů (Popple, 1995).

Matoušek (2013) v encyklopedii sociální práce uvádí, že komunitní organizace zastřešuje soubor aktivit, které povedou k vytváření a posilování skupin způsobilých rozhodovat a vymezovat své potřeby.

Komunitní vzdělávání má za cíl přiblížit lidem vzdělávací politiku a pokusit se lidi motivovat ke spolupráci při její realizaci. Může se tak dít pomocí komunitních center (Popple, 1995).

Komunitní vzdělávání má dva směry. Poskytuje komunitě vědomosti a dovednosti nebo usiluje o změnu postojů členů komunity (Hartl, 1997, s. 110).

Komunitní akce jsou přímým nástrojem pro požadovanou změnu v komunitě. Tyto akce mohou mít často radikální a aktivistickou formu. Příkladem mohou být demonstrace, petice, otevřený dopis veřejnému činiteli (Popple, 1995).

Klíčové termíny tohoto konceptu jsou znevýhodněná populace, nerovnost, deprivace, konflikt, moc. Klienti jsou často vnímáni jako oběti. Sociální pracovník vystupuje jako stoupenec nebo obhájce práv klientů (Gojová, 2006).

Feministická komunitní práce se podle Popple (2005) zabývá zlepšením životních podmínek žen a eliminací genderových nerovností tím, že komunita kolektivně pracuje na odstranění faktorů determinujících sociální nerovnost žen. Tento model v praxi často pracuje například s oběťmi domácího násilí.

Antirasistická komunitní práce má za úkol hájení zájmů příslušníků menšin a boj proti rasismu a diskriminaci, často prostřednictvím antidiskriminačních kampaní. Tento model je reakcí na nefunkčnost ostatních forem komunitní práce v oblasti uspokojování potřeb příslušníků etnických menšin a v boji s institucionálním a individuálním rasismem. (Popple, 1995, s. 54 – 70).

Komunitní plánování Popple (1995) označuje jako analýzu sociálních podmínek společné nastavení cílů spolupráce a následnou realizaci a evaluaci programů (sociálních, regionálních...). V České republice můžeme tento model vidět v praxi jako komunitní plánování sociálních služeb.

Matoušek (2013) ve své publikaci označuje komunitní plánování jako proces, v němž se občané mohou podílet na výstavbě prostředí, ve kterém žijí, mohou „tvarovat“ svá města a obce.

Jak jsem uvedla výše, modely komunitní práce se mohou navzájem prolínat. Komunitní centra většinou využívají tyto modely sociální práce: komunitní rozvoj, komunitní organizace, komunitní péče a komunitní vzdělávání.

2.2.2 Proces komunitní práce

Komunitní práci lze uskutečňovat náhodně, neorganizovaně nebo lze postupovat plánovitě s využitím několika fází. V literatuře se objevují různé postupy komunitní práce a jednotlivých fází. Zdá se, že se jedná o různá pojetí, ale po prostudování zjistíme, že se vzájemně překrývají a doplňují. Podle Matouška (2003a) a Navrátila (2001) se komunitní práce zabývá jednotlivými projekty a najdeme zde čtyři fáze postupů komunitní práce. Naopak Schuringa (2007) pojala komunitní práci ve třech hlavních fázích, od začátku sociální změny až do ukončení procesu. Nazývá ho Trojfázový model. Zachycuje celý proces, který může trvat i několik let, oproti pojetí Matouška a Navrátila, kteří popisují jednotlivé projekty, které mohou trvat dva roky, ale také jen týden. Rozdíl je v jejich záběru.

V této kapitole popisují blíže fáze komunitní práce dle Schuringy (2007).

Trojfázový model podle Schuringy

Fáze zapojení se – v této fázi musí komunitní pracovník navázat vztah s komunitou, svolávat schůzky a zjistit její potřeby. Tyto schůzky jsou velmi důležité, pokud se do komunitního procesu má zapojit co nejvíce lidí z komunity. Je to prostor, kde mohou vyjádřit své potřeby a názory. Komunitní pracovník musí rozpoznat autority v komunitě, prostřednictvím jich naváže lepší spolupráci s komunitou. V této fázi také komunita ustanoví komunitní výbor, který získává informace od členů komunity a motivuje členy komunity k činnosti.

Ze začátku potřebuje komunita odborníka, který najde autority v jejím středu a ukáže jim, jak řešit problémové situace. Kromě toho pomůže komunitě sledovat změny, kterými bude komunita procházet (Taylor - Ide, 2002).

Komunitní pracovník by měl přijímat podněty od členů komunity, přizpůsobovat jim své nápady a vyjadřovat respekt k jejich problémům (McCannon a kol., 2007). Na konci této fáze má komunita fungující výbor, který je respektován a má její důvěru. Umí označit problém, a cíle, kterých by komunita chtěla dosáhnout (Schuringa, 2007).

Fáze rozšiřování organizace – v této fázi komunita dosáhla nějakého úspěchu a objevují se noví aktivisté, kteří mají chuť se zapojit. Přicházejí s novými problémy a nápady vedoucími ke změně. Projekty by měly být jednoduché, aby je zvládl i nezkušený člověk. Musí využívat kvalit a potenciálu komunity (Schuringa, 2007, s. 71).

Komunita se začíná kontaktovat s okolím a snaží se představit svou činnost úřadům a institucím. V této fázi může dojednat zdroje, na kterých jsou její další aktivity závislé. Například řešení infrastruktury (hřiště, osvětlení, odpad, bydlení), sociokulturních aktivit (kulturní akce, sport), ekonomických aktivit (kurzy), rozšiřování služeb (právní poradenství, sociální služby) a jiné (Schuringa, 2007, s. 71).

Role komunitního pracovníka spočívá v podporování nových aktivit a v postupném vzdělávání aktivních lidí z komunity. Komunitní výbor přebírá více zodpovědnosti v řízení a organizaci komunitního rozvoje (Schuringa, 2007, s. 86).

Fáze získávání nezávislosti – v této fázi komunitní výbor přebírá ještě více kompetencí, stává se oporou pro lidi v komunitě. Přebírá pravomoci komunitního pracovníka, je schopen zastat jeho funkci. Členové komunity už se umí svobodně vyjadřovat a přebírají iniciativu k různým druhům aktivit (Schuringa, 2007, s. 58).

Komunitní výbor umí komunikovat s různými typy lidí, udržovat kontakty s úřady, hledat zdroje, má demokratický postoj a také je schopný vytvářet projekty pro získávání peněz (Schuringa, 2007, s. 89-91).

V této fázi vývoje komunity ztrácí komunitní pracovník svůj vliv na komunitu a odchází. Aby neohrozil činnost komunity, musí tento odchod vhodně načasovat. Někdy se tak nestane, protože některé komunity potřebují podporu neustále (Twelvetrees, 2008, s. 71).

2.3 Komunitní pracovník a komunitní výbor

K dobře realizované komunitní práci je potřeba, aby komunita byla motivována a vedena ke změně. K tomuto účelu může spolupracovat s komunitním pracovníkem. Ten se stává partnerem komunity a pomáhá jí uskutečňovat společný cíl. Dobrá práce komunitního pracovníka se pozná také podle toho, že časem opouští komunitu a jeho kompetence přebírá komunitní výbor (Twelvetrees, 2008).

Každý komunitní pracovník by měl být schopen vyslechnout požadavky různých komunitních skupin a usnadňovat jednání mezi různými zájmovými skupinami. Měl by

podporovat členy komunity, aby dokázali odhadnout sami své problémy a pomocí vhodných služeb je také zvládnout (Kinkor, 2013, s. 278).

V rámci náplně práce má komunitní pracovník několik jasných rolí. Kraus (2008, s. 196) je ve své knize specifikuje takto:

Animátor – oživuje aktivitu a kreativitu lidí v komunitě a povzbuzuje kritické myšlení. Má schopnost hledat nová řešení.

Mediátor – usiluje o shodu mezi účastníky konfliktu při řešení problémů.

Konzultant – zpravidla navrhuje a konzultuje různá řešení problémů se členy komunity.

Facilitátor – zprostředkovává důležitá témata, řídí průběh diskuse, ale zároveň zastává neutrální názor.

Trenér – učí členy komunity jak řešit problémy nebo konflikty a jak vést různá jednání.

Koordinátor – sladuje a podporuje práci jednotlivých skupin mezi sebou.

Než začneme plánovat práci v určité komunitě, je dobré vytvořit komunitní výbor, a to z toho důvodu, že právě výbor plánuje a realizuje všechny potřebné kroky společně s komunitním pracovníkem a ve vhodnou dobu je schopen převzít kompetence komunitního pracovníka (Zatloukal, 2008).

Havrdová (2013) říká, že komunitní výbor je skupina lidí z komunity, kteří mají potenciál dělat konkrétní kroky, nést za ně odpovědnost a podporovat změny v komunitě. Jsou to lidé, kteří mají v komunitě autoritu, jsou přirozenými lídry a mají schopnost ovlivňovat další lidi v komunitě.

2.4 Komunitní centrum

Zřízení komunitního centra je součástí komunitního rozvoje a mělo by vycházet z potřeb komunity. Proto se v této kapitole se soustředím na vymezení definice komunitního centra.

Matoušek (2003, s. 93) specifikuje komunitní centrum jako „*zařízení poskytující ambulantní programy, o něž je v místní komunitě zájem a jejichž cílem je vzdělávání, podpora zájmů, občanská svépomoc nebo řešení určitého problému. Reaguje svými programy na nejpalčivější místní sociální problémy.*“ Dále uvádí, že cílová skupina si utváří konkrétní aktivity podle svých potřeb a zájmů a ty musí mít vazbu na prevenci sociálního vyloučení a podporu sociálního začleňování.

Aktivity provozované v komunitních centrech vycházejí z metody komunitního rozvoje, ale také komunitní akce. Fungování komunitních center je výsledkem komunitní práce. Staví na těchto základních principech:

– kooperace - podpora společného setkávání členů komunity s ostatními zájmovými skupinami např. samosprávou, sociálními službami aj. Podporuje společnou diskusi o zájmech všech zainteresovaných.

- partnerství, vytváří prostor pro dialog a spolupráci s lokální samosprávou a dalšími relevantními institucemi (Jabůrková, 2004, s. 2)

Komunitní centrum je veřejně přístupné víceúčelové zařízení. Je zde poskytována kombinace komunitních a veřejných služeb. Setkávají se zde členové komunity, realizují se zde sociální, vzdělávací, kulturní a rekreační aktivity s cílem zlepšit sociální situaci komunity jako celku nebo jeho jednotlivých členů. Je zde vytvořen prostor pro první kontakt, pro řešení krizových situací i navázání dalších sociálních a jiných služeb. Může zde být poskytováno základní sociální poradenství v ambulantní nebo terénní formě. V každodenním provozu zde mohou probíhat různé volnočasové aktivity, kulturní, výchovně - vzdělávací služby nebo environmentální služby a podpora jejich využití (Zástupci MAS se ....2017, [on-line])³

Přínosy komunitních center shrnuje Vik (2004) ve své publikaci takto:

- Mohou mít vliv na nezaměstnanost tím, že budou poskytovat rekvalifikační kurzy a systém celoživotního vzdělávání pro místní komunitu.
- Rozvíjejí vazbu mezi domovem a komunitou.
- Rozvíjejí partnerství mezi komunitou a místními podnikateli.
- Pořádají akce, které jsou otevřené všem členům komunity.
- Ve spolupráci s komunitou vytvářejí nabídku vzdělávacích, rekreačních a kulturních příležitostí, které následně rozvíjejí vzájemný užitek pro komunitu.

---

³ Národní síť Místních akčních skupin, 2016. *Zástupci MAS se zúčastnili vzdělávacích seminářů ke komunitním centrům*. [on-line]. Dostupné z <http://nsmas.cz/aktuality/2016/zastupci-mas-se-zucastnili-vzdelavacich-seminaru-ke-komunitnim-centrum/>, citováno 28. 2. 2017

3 Komunitní centrum Domašov u Šternberka⁴

V této kapitole popíši současnou situaci v obci Domašov u Šternberka, jednotlivé projekty, které se chystají pro občany, jak tyto projekty zapadají do plánu rozvoje obce a Mikroregionu Šternbersko a jaké aktivity by mělo provozovat komunitní centrum.

Obec Domašov u Šternberka se rozkládá na 1140 ha a má 319 obyvatel. Průměrný věk je 40,6 let. Děti do 15 let je 16,6 %, osob nad 65 let žijících v obci je 15,3 %, osamělých a ovdovělých osob je 4,7 % (základní ... 2017, [online])⁵. Podle Českého statistického úřadu (veřejná... 2016, [online])⁶ se nezaměstnanost v obci během roku 2016 pohybovala od 4 do 8,5 %.

Obec je zřizovatelem mateřské školy, která pomáhá pořádat velikonoční a adventní dílničku. Děti také vystupují při oslavách obce nebo rozsvěcení vánočního stromu. V obci je myslivecký spolek, který se bohužel v aktivitách pro občany neangažuje. Protože v obci nepracuje žádný jiný spolek ani jiná nezisková organizace, je veškerá činnost v režii obce, která zabezpečuje během roku tyto akce: Novoroční posezení občanů s cimbálovou muzikou, Masopustní zábava Velikonoční dílna, Pálení čarodějnic, Pohádkový les ke Dni dětí, Volejbalový turnaj, Dny obce, Svatomartinské hody (zábava), Adventní dílna, Mikuláš pro děti.

Tyto akce se konají uprostřed obce, v nejhustěji obydlené části, a proto si někteří občané stěžují na hluk a hudbu do nočních hodin. Z výše uvedených důvodů se předpokládá, že zřízení komunitního centra na okraji obce by předcházelo problémům s hlukem.

V obci nejsou organizovány žádné volnočasové nebo vzdělávací aktivity, které by pomohly zamezit sociálnímu vyloučení seniorů, nezaměstnaných, osamělých osob a dětí ze sociálně slabých rodin. Tyto skupiny nemají možnost navštěvovat výše uvedené aktivity v jiném městě. Z důvodu nedostatečného prostoru musela být zrušena i knihovna.

---

⁴ Tato kapitola byla použita v absolventské práci Komunitní centrum na malé obci, která bude obhajována v letním semestru 2016-2017

⁵ Základní informace (hlavní webová stránka dostupné z <http://www.domasovusternberka.cz/zakladni%2Dinformace/ds-1004/p1=2040>, citováno 12. 3. 2017

⁶ Veřejná databáze (hlavní webová stránka dostupné z https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&z=T&f=TABULKA&katalog=30853&pvo=ZAMD004&pvokc=65&pvoch=7110&c=v3~2__RP2016MP11DPPDM, citováno 25. 12. 2016

Skupina občanů přišla s žádostí o poskytnutí prostoru bývalého fotbalového hřiště pro výcvik psů a nabídla obci spolupráci při organizování volnočasových aktivit pro děti i ostatní spoluobčany. Na neveřejných poradách zastupitelstva jsme tuto možnost diskutovali. Z diskuse vyplynulo, že by se tato aktivita zastupitelům líbila z důvodu velkého počtu majitelů psů v obci. Prostor by se dal také využít i pro jinou činnost.

Obec má zpracovaný plán rozvoje pro roky 2016 až 2020, který obsahuje plán revitalizace bývalého fotbalového hřiště s budovou šaten (Program obnovy obce, 2016). Blíže záměr projektu specifikován není.

Cílem projektu je přestavět bývalé fotbalové hřiště a šatny na areál komunitního centra. V tomto centru je plánováno vytvoření prostoru pro vzdělávání a pro kulturní, společenské a sportovní vyžití obyvatel. Část bývalého hřiště bude přebudována na výcvikový prostor pro kynologický klub. Ve zbývající části vznikne zastřešené podium pro pořádání kulturních akcí. V budově se bude nacházet klubovna pro seniory, počítačová učebna, knihovna, klubovna pro kynologický klub, konferenční místnost, WC a sprchy. V prvním poschodí budou prostory pro děti a mládež a prostory pro rodiny s dětmi. Tyto budou sloužit jak pro vzdělávání, tak pro různé aktivizační programy. Celý objekt má být řešen jako bezbariérový.

Plánu rozvoje obce, zahrnuje zájem provozovat zde aktivity zaměřené na zlepšení sociálního, kulturního, životního prostředí a rozvoj finanční gramotnosti. Tyto aktivity by měly být především iniciované lidmi z obce. Jedná se o zviditelnění dobročinnosti jako běžné součásti života komunity. Zřízením komunitního centra má vzniknout prostor pro realizaci nápadů a myšlenek všech obyvatel obce, kteří se chtějí do fungování centra zapojit.

Vytvoření komunitního centra v obci by umožnilo poskytovat společenství a soudržnost občanů, pomáhat jim v nalézání nových přátel. Do tohoto programu by se mohli zapojit osaměle žijící lidé, maminky s malými dětmi by si mohly vyměňovat rady a zkušenosti. Bylo by možné vytvořit útočiště pro děti, kde mohou ať už organizovaně či neorganizovaně trávit volný čas, vzdělávat se, posilovat svoje sebevědomí.

4 Metodologie

Následující kapitoly se budou zabývat přípravou, realizací a vyhodnocením výzkumu potřebnosti komunitního centra na základě kvantitativního sběru dat.

4.1 Cíl výzkumu a výzkumná otázka

Cílem této práce je pomocí dotazníkového šetření mezi obyvateli obce zmapovat potřebnost a využitelnost komunitního centra v obci a zájem občanů o komunitní centrum.

Pro naplnění stanoveného cíle bakalářské práce byly stanoveny **výzkumné předpoklady**:

Výzkumný předpoklad č. 1:

Předpokládám, že většina respondentů má dostatek volného času a vnímá nedostatek příležitostí pro volnočasové aktivity v obci.

Tento předpoklad se naplní, pokud v otázce č. 2 odpoví více než polovina respondentů, že má 2-3 hodiny nebo více než 3 hodiny volného času v pracovním dnu a na otázku č. 1 odpoví více než polovina respondentů“ nedostatečná nabídka volnočasových aktivit“ nebo „nedostatečný kulturní a společenský život“

Výzkumný předpoklad č. 2:

Předpokládám, že většina respondentů tráví svůj volný čas mimo obec z důvodu nedostatečných příležitostí pro jejich zájmovou aktivitu.

Tento předpoklad se potvrdí, pokud více než polovina respondentů vybere z nabídky otázky č. 4 nějakou aktivitu, za kterou dojíždí nebo vozí své děti.

Výzkumný předpoklad č. 3:

Předpokládám, že většina respondentů by přivítala, kdyby mohla svoji zájmovou aktivitu provozovat v obci.

Tento předpoklad se naplní, pokud více než polovina respondentů odpoví na otázku č. 4 „ano“.

Výzkumný předpoklad č. 4:

Předpokládám, že se najde 10 respondentů, kteří by byli ochotni předat své znalosti nebo dovednosti svým spoluobčanům.

Tento předpoklad se naplní, pokud aspoň 10 respondentů vybere v otázce č. 6 minimálně jednu z nabízených možností.

Výzkumný předpoklad č. 5:

Předpokládám, že většina respondentů by měla zájem o přednášky nebo besedy na různá témata pořádané v obci.

Tento předpoklad se naplní, pokud v otázce č. 7 vybere více než polovina respondentů u nabízených témat odpověď „ano“ nebo „spíše ano“.

Výzkumný předpoklad č. 6:

Předpokládám, že většina respondentů si myslí, že v obci chybí aktivity pro děti.

Tento předpoklad se naplní, pokud více než polovina respondentů odpoví v otázce č. 10 „ano“ a v otázce č. 3 „spíše nespokojen“ nebo „velmi nespokojen“.

Výzkumný předpoklad č. 7:

Předpokládám, že většina respondentů by přivítala v obci komunitní centrum.

Tento předpoklad se naplní, pokud více než polovina respondentů odpoví na otázku č. 11 „ano“.

Výzkumný předpoklad č. 8:

Předpokládám, že většina respondentů by měla zájem, aby komunitní centrum v obci poskytovalo poradenství a pomoc v oblasti sociální sféry.

Tento předpoklad se vyplní, pokud více než polovina respondentů na otázku č. 8 odpoví u nabízených témat „ano“ nebo „spíše ano“.

Výzkumný předpoklad č. 9:

Předpokládám, že většina respondentů se zúčastňuje akcí pořádaných obcí.

Tento předpoklad se potvrdí, pokud méně než polovina respondentů na otázku č. 9 odpoví „nezúčastňuji se“.

Výzkumný předpoklad č. 10:

Předpokládám, že většina respondentů je spokojena s akcemi, které pořádá obec.

Tento předpoklad se potvrdí, pokud více než polovina respondentů na otázku č. 9 odpoví „velmi spokojen“ nebo „spíše spokojen“.

4.2 Metoda výzkumu a technika sběru dat

V následující kapitole popíši metody, které jsem použila pro získání dat a zdůvodním výběr odbornou literaturou.

Výzkum jsem realizovala pomocí kvantitativního výzkumu. Při kvantitativním výzkumu dochází k velké redukci informací a zkoumaných proměnných. Výzkum má nízkou validitu (platnost), což znamená, že ne vždy se nám při něm daří zkoumat to, co jsme opravdu zkoumat zamýšleli. Na druhou stranu má výzkum vysokou reliabilitu (spolehlivost), tzn., že při opakovaném výzkumu dosáhneme stejných výsledků. Výhodou kvantitativního výzkumu je, že může poskytnout informace o velkém počtu jedinců (Disman, s. 286- 287).

Jako nástroj jsem použila dotazník vlastní konstrukce. *„Dotazník můžeme chápat jako předem připravený formulář, který je nějakým způsobem předkládán k vyplnění lidem, tzv. dotazovaným, respondentům. Jde o písemně zaznamenané odpovědi získané od jednotlivců na písemně položené otázky.“* (Baum, Gojová, 2014, s. 96)

V dotazníku jsem použila celkem 14 otázek. Jedná se o soubor uzavřených dichotomických otázek a uzavřených polytomických otázek. Podle Svobody (2012, s. 49) je uzavřená dichotomická otázka ta, ve které respondent musí vybrat pouze ze dvou odpovědí – ano, ne. V případě, že se vedle odpovědí ano, ne objeví také možnost nevím, jedná se o tzv. nepravou dichotomickou uzavřenou otázku. Uzavřená polytomická otázka je taková, kde si respondent může vybrat buď pouze jednu z nabízených možností (polytomická výběrová), nebo více možností najednou (polytomická výčtová).

Dotazník byl ověřen v předvýzkumu na souboru tří respondentů a poté upraven do konečné podoby.

Průzkum byl proveden v měsíci únor 2017, potenciální respondenty jsem oslovila sama, byli informováni o účelu dotazníkového šetření a byl jim předán dotazník. Pokud jsem respondenty nezastihla osobně, vložila jsem dotazník do jejich poštovní schránky. Respondenti po vyplnění dotazník odevzdávali do zapečetěné krabice v místní prodejně potravin, aby byla zajištěna co nejvyšší možná anonymita.

4.3 Technika výběru výzkumného vzorku

Pro určení výzkumného vzorku jsem si vybrala účelový výběr, který je podle Miovského (2006, s. 135) cílené vyhledávání respondentů na základě námi vybraných kritérií. Pro výběr výzkumného vzorku jsem si stanovila tyto podmínky:

- pobyt v obci
- věk 18 let a více

Cílovou skupinou respondentů byli tedy občané obce Domašov u Šternberka ve věku 18 let a více. V rámci průzkumu bylo distribuováno celkem 260 dotazníků, návratnost byla 152 dotazníků. Pro vyhodnocení bylo použito celkem 148 relevantních dotazníků. Použitých dotazníků k vyhodnocení výzkumu je tedy 56,9 % z celkového počtu rozdaných dotazníků.

Důležitou skutečností je, že výzkumný vzorek respondentů není reprezentativní. Důvodem je tzv. redukce negativním samovýběrem. *„Redukce negativním samovýběrem vzniká tehdy, když část jedinců, vybraných do vzorku, odmítla na výzkumu participovat. Tento typ redukce může vážně ohrozit reprezentativnost vzorku.“*. Tento problém nastává ve chvíli, kdy respondenty sice oslovíme s prosbou o vyplnění dotazníku, vrátí se nám významný počet vyplněných dotazníků, ale spousta respondentů nám neodpoví. Je nutné si zde uvědomit, že soubor respondentů, který nám na otázky odpověděl, není totožný s tím, který odpovědět odmítl, v každém případě je důležité si toto zkrácení výsledků výzkumu uvědomit (Disman 1993, s. 116).

4.4 Analýza dat

Po sesbírání dat je nutné provést editaci, kódování, tabelace a pokročilé analýzy. V těchto krocích se data shrnou a porovnají, aby v nich bylo možné najít vztahy a souvislosti, které jsou důležité pro výzkum. Data se převedou do databáze a poté se

z nich vytvoří tabulky a grafy s výsledky. V závěru analýzy dat se testují předpoklady a je zkoumán vztah mezi proměnnými (Šubrt, 1998, s. 134-142).

Ke zpracování dat, vytvoření grafů a ověření stanovených předpokladů jsem použila počítačový program Microsoft Office Excel 2010.

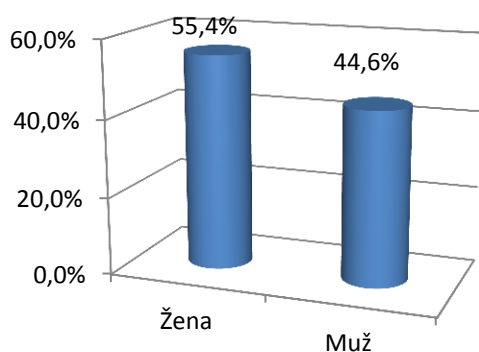

5 Výsledky výzkumu

Z distribuovaných 260 dotazníků jsem pro vyhodnocení použila 148 relevantních dotazníků. Návratnost je tedy 56,9 %.

Výzkumného šetření se zúčastnilo 82 žen (55,4%) a 66 mužů (44,6%), z celkového počtu 148 respondentů.

Graf č. 1: Pohlaví respondentů

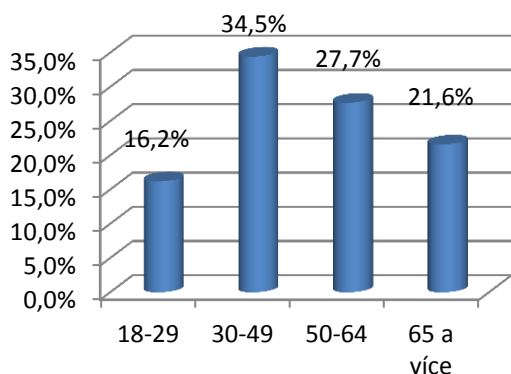

Tabulka č. 1: Pohlaví respondentů

Pohlaví	n%	n
žena	55,4%	82
muž	44,6%	66

Věk respondentů jsem pro větší přehlednost získaných dat rozdělila do čtyř kategorií. Z celkového počtu respondentů 148 bylo 24 respondentů (16,2%) ve věku 18-29 let, 51 respondentů (34,5%) ve věku 30-49 let, 41 respondentů (27,7%) ve věku 50-64 let a 32 respondentů (21,6%) ve věku 65 let a více.

Graf č. 2: Věk respondentů

Tabulka č. 2: Věk respondentů

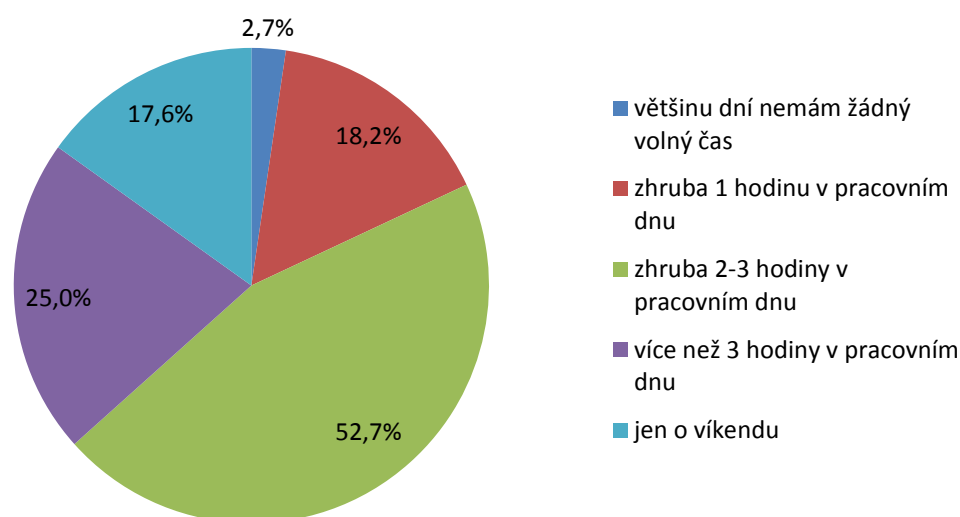
Věk	n%	n
18-29	16,2%	24
30-49	34,5%	51
50-64	27,7%	41
65 a více	21,6%	32

V následující části práce uvádím přehled jednotlivých předpokladů, nyní už i s přehledem výzkumného šetření a jeho následného vyhodnocení.

Výzkumný předpoklad č. 1: Předpokládám, že většina respondentů má dostatek volného času a vnímá nedostatek příležitostí pro volnočasové aktivity v obci.

Tento předpoklad byl testován otázkou č. 1 a 2. Na otázku č. 1 z celkového počtu 148 respondentů uvedlo 37 respondentů (25%), že má více než 3 hodiny a 78 respondentů (57,2%) uvedlo, že má 2-3 hodiny volného času v pracovních dnech. 4 respondenti (2,7%) uvedli, že většinu dní nemají žádný volný čas, 27 respondentů (18,2%) uvedlo, že mají 1 hodinu volného času v pracovním dnu a 2 respondenti (1,4%) uvedli, že mají volný čas jen o víkendu. Výsledek je znázorněn grafem a tabulkou č. 3.

Graf č. 3: *Kolik mají respondenti volného času*

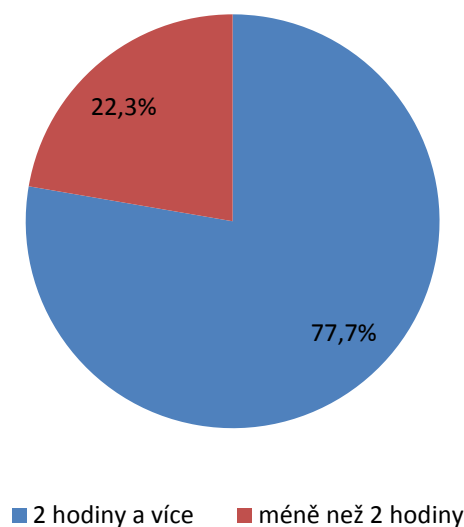

Tabulka č. 3: *Kolik mají respondenti volného času*

	n%	n
většinu dní nemám žádný volný čas	2,7%	4
zhruba 1 hodinu v pracovním dnu	18,2%	27
zhruba 2-3 hodiny v pracovním dnu	52,7%	78
více než 3 hodiny v pracovním dnu	25,0%	37
jen o víkendu	1,4%	2

Graf a tabulka č. 3 zaznamenávají výsledky otázky č. 2. Pro lepší přehled a vyhodnocení výsledků jsem sestavila graf a tabulku č. 4, kde je zřejmé, že 115 respondentů (77,7%) má 2 hodiny a více volného času v pracovním dnu a 33 respondentů (22,3%) má méně než 2 hodiny volného času v pracovním dnu

Graf č. 4: *Kolik respondentů má více než 2 hodiny času*

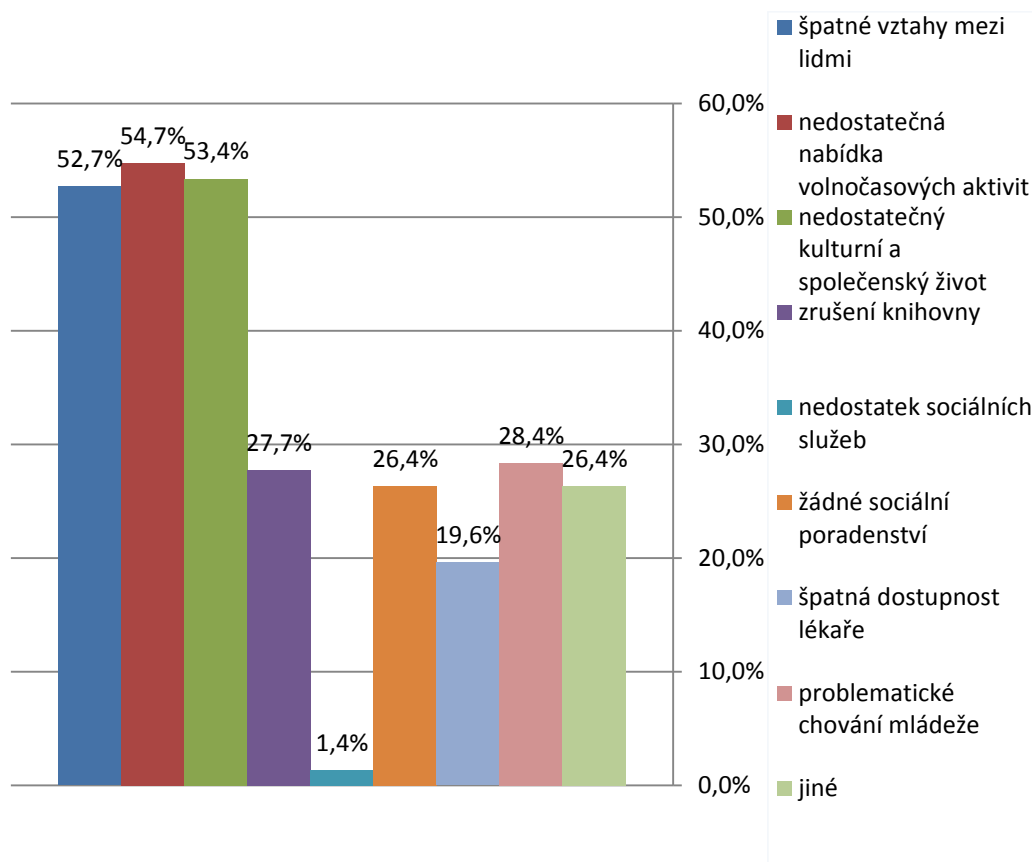

Tabulka č. 4: *Kolik respondentů má více než 2 hodiny času*

volný čas	n	n%
2 a více hodin	115	77,7%
méně než 2 hodiny	33	22,3%

Na otázku č. 2 81 respondentů (54,7%) uvedlo, že nejsou spokojeni s nabídkou volnočasových aktivit a 79 dotázaných (53,4%) uvedlo, že je nespokojeno s kulturním a společenským životem v obci. 78 respondentů (52,7%) označilo, že se jim nelíbí vztahy mezi lidmi v obci. Zrušení knihovny se nelíbí 41 respondentům (27,7%), 2 respondenti (1,4%) uvedli, že se jim nelíbí nedostatek sociálních služeb a 39 respondentů (26,4%) se nelíbí, že v obci není sociální poradenství. Špatná dostupnost lékaře se nelíbí 29 respondentům (19,6%) a problematické chování mládeže označilo 42 respondentů (28,4%). 39 dotázaných (26,4%) označilo kategorii jiné (viz příloha č. 2). V této otázce, měli respondenti možnost zvolit více variant, tudíž počet odpovědí není roven počtu respondentů, ale je vyšší (součet % u jednotlivých odpovědí je tedy vyšší než 100). Výsledky jsou znázorněny grafem a tabulkou č. 5.

Graf č. 5: Co se respondentům na obci nejvíce nelíbí

Tabulka č. 5: Co se respondentům na obci nejvíce nelíbí

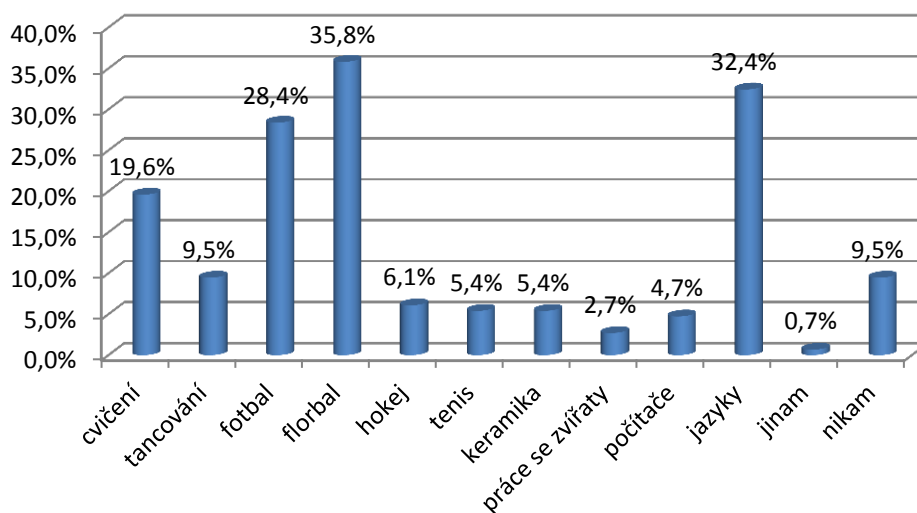
	n%	n
špatné vztahy mezi lidmi	52,7%	78
nedostatečná nabídka volnočasových aktivit	54,7%	81
nedostatečný kulturní a společenský život	53,4%	79
zrušení knihovny	27,7%	41
nedostatek sociálních služeb	1,4%	2
žádné sociální poradenství	26,4%	39
špatná dostupnost lékaře	19,6%	29
problematické chování mládeže	28,4%	42
jiné	26,4%	39

Tento předpoklad se potvrdil. V otázce č. 2 odpovědělo více než polovina respondentů, že má 2-3 hodiny nebo více než 3 hodiny volného času v pracovním dnu a na otázku č. 1 odpovědělo více než polovina respondentů „nedostatečná nabídka volnočasových aktivit“ nebo „nedostatečný kulturní a společenský život“.

Výzkumný předpoklad č. 2: Předpokládám, že většina respondentů tráví svůj volný čas mimo obec z důvodu nedostatečných příležitostí pro jejich zájmovou aktivitu.

Tento předpoklad byl testován otázkou č. 4. V této otázce mohli respondenti označit více možností, proto počet odpovědí není roven počtu respondentů, ale je vyšší (součet % u jednotlivých odpovědí je tedy vyšší než 100). Výsledky jsou znázorněny grafem a tabulkou č. 6.

Graf č. 6: Za jakými volnočasovými aktivitami dojíždíte nebo vozíte Vaše děti mimo obec?

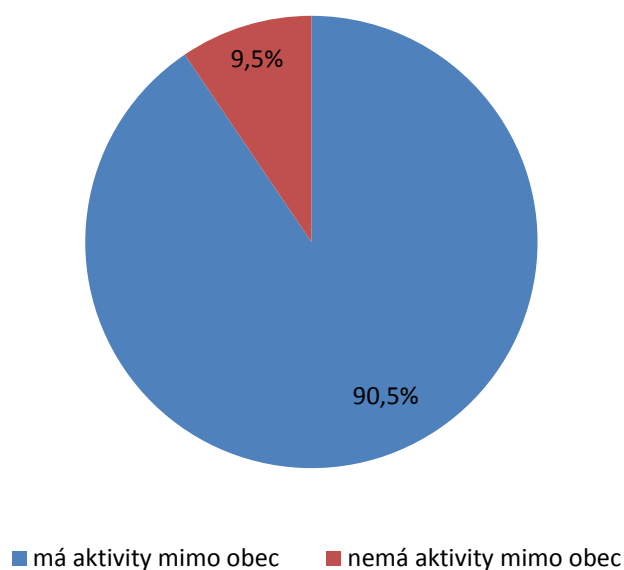

Tabulka č. 6: Za jakými volnočasovými aktivitami dojíždíte nebo vozíte Vaše děti mimo obec?

	n%	n
cvičení	19,6%	29
tancování	9,5%	14
fotbal	28,4%	42
florbal	35,8%	53
hokej	6,1%	9
tenis	5,4%	8
keramika	5,4%	8
práce se zvířaty	2,7%	4
počítače	4,7%	7
jazyky	32,4%	48
jinam	0,7%	1
nikam	9,5%	14

Graf a tabulka č. 6 zaznamenávají výsledky otázky č. 4. Pro lepší přehled a vyhodnocení výsledků jsem sestavila graf a tabulku č. 8, kde je zřejmé, že 14 respondentů (9,5%) nedojíždí ani nevozí své děti za volnočasovými aktivitami mimo obec a 134 respondentů (90,5%) označilo jednu nebo více volnočasových aktivit za kterými dojíždí nebo vozí své děti mimo obec.

Graf č. 7: *Kolik respondentů má aktivity mimo obec*

Tabulka č. 7: *Kolik respondentů má aktivity mimo obec*

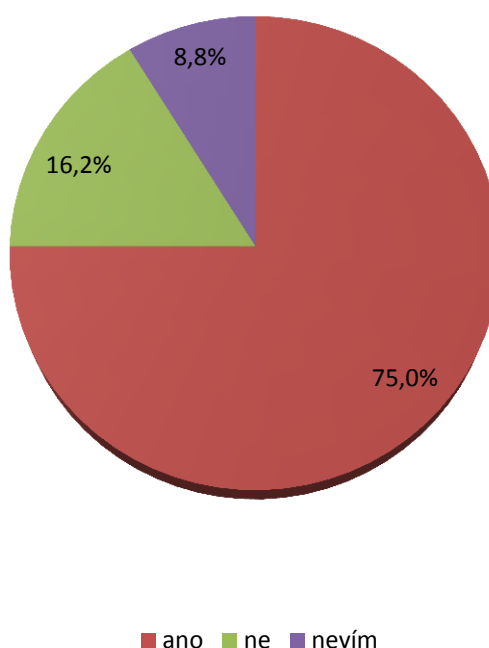
	n%	n
má aktivity mimo obec	90,5%	134
nemá aktivity mimo obec	9,5%	14

Tento předpoklad se potvrdil tím, že více než polovina respondentů označila v otázce č. 4 volnočasovou aktivitu, za kterou dojíždí nebo vozí své děti.

Výzkumný předpoklad č. 3: Předpokládám, že většina respondentů by přivítala, kdyby mohla svoji zájmovou aktivitu provozovat v obci.

Tento předpoklad je testován otázkou č. 5. Z výsledků grafu a tabulky č. 8 je patrné, že 111 respondentů (75%) by přivítalo možnost provozovat volnočasové aktivity, za kterými dojíždí ve své obci. 24 respondentů (16,2%) by tuto možnost nechtělo a 13 respondentů (8,8%) neví.

Graf č. 8: *Přivítal byste možnost provozovat tyto aktivity ve Vaší obci?*

Tabulka č. 8: *Přivítal byste možnost provozovat tyto aktivity ve Vaší obci?*

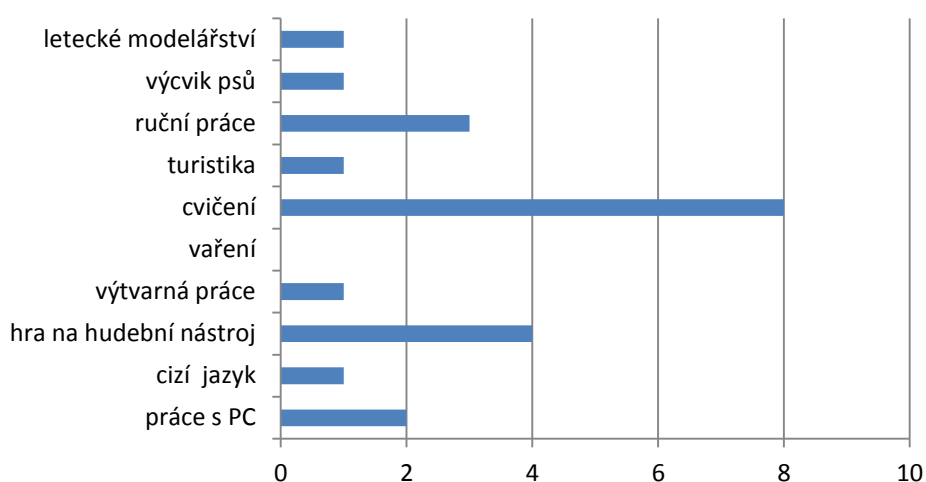
	n%	n
ano	75,0%	111
ne	16,2%	24
nevím	8,8%	13

Tento předpoklad se naplnil tím, že více než polovina respondentů odpověděla na otázku č. 5 „ano“.

Výzkumný předpoklad č. 4: Předpokládám, že se najde 10 respondentů, kteří by byli ochotni předat své znalosti nebo dovednosti svým spoluobčanům.

Tento předpoklad je testován otázkou č. 6, na kterou 22 respondentů (14,9%) z celkového počtu 148 dotázaných odpovědělo, že má nějaké znalosti, dovednosti případně se zabývá nějakou zájmovou činností, kterou by byli ochotni předat spoluobčanům. Další výsledky jsou znázorněny v příloze č. 2.

Graf č. 9: Máte nějaké znalosti, dovednosti případně se zabýváte nějakou zájmovou činností, kterou byste byl/a ochoten/a předat spoluobčanům?

Tabulka č. 9: Máte nějaké znalosti, dovednosti případně se zabýváte nějakou zájmovou činností, kterou byste byl/a ochoten/a předat spoluobčanům?

nabízí	n	n%
práce s PC	2	9,1%
cizí jazyk	1	4,5%
hra na hudební nástroj	4	18,2%
výtvarná práce	1	4,5%
vaření	0	0,0%
cvičení	8	36,4%
turistika	1	4,5%
ruční práce	3	13,6%
výcvik psů	1	4,5%
letecké modelářství	1	4,5%
celkem	22	100%

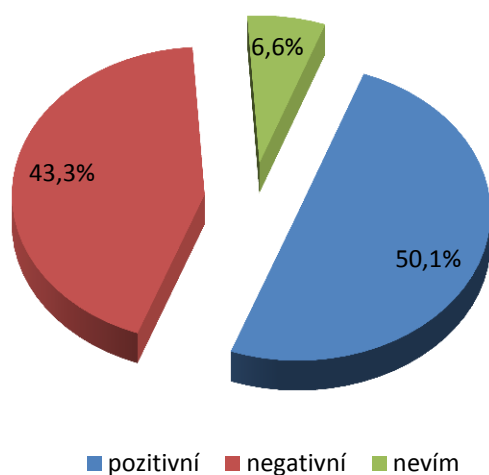

Tento předpoklad mohou potvrdit jako pravdivý, více než 10 respondentů označilo v otázce č. 6 minimálně jednu z nabízených možností.

Výzkumný předpoklad č. 5: Předpokládám, že většina respondentů by měla zájem o přednášky nebo besedy na různá témata pořádané v obci.

Tento předpoklad je testován otázkou č. 7. Respondenti odpovídali na otázku o jaká témata přednášek a besed by měli zájem. V grafu a tabulce č. 10 je znázorněno, že 50,1% respondentů má pozitivní postoj k nabízeným tématům, označilo odpověď „ano“ nebo „spíše ano“ a 43,3% respondentů má negativní postoj k nabízeným tématům, označilo odpověď „ne“ nebo „spíše ne“. Odpověď „nevím“ označilo 6,6% respondentů. Konkrétní téma besed nebo přednášek a odpovědi respondentů jsou uvedeny v příloze č. 2.

Graf č. 10: *Postoj občanů k přednáškám a besedám v obci.*

Tabulka č. 10: *Postoj občanů k přednáškám a besedám v obci.*

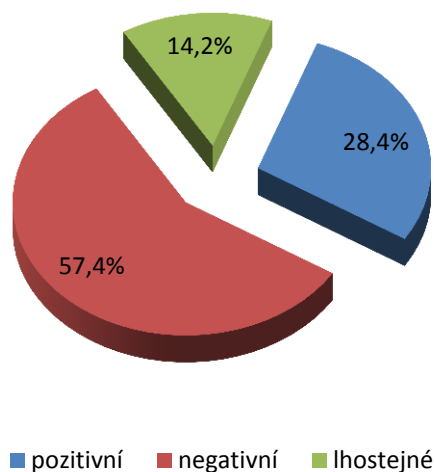
postoj	n	n%
pozitivní	519	50,1%
negativní	449	43,3%
nevím	68	6,6%

Tento předpoklad se naplnil, v otázce č. 7 vybrala více než polovina respondentů u nabízených témat odpověď „ano“ nebo „spíše ano“.

Výzkumný předpoklad č. 6: Předpokládám, že většina respondentů si myslí, že v obci chybí aktivity pro děti.

Tento předpoklad testovaly otázky č. 3. a 10. Na otázku č. 3 Do jaké míry jste spokojeni s uvedenými aktivitami v obci? S akcemi pro děti vyjádřilo negativní postoj 85 respondentů (57,4%), 42 respondentů (28,4%) vyjádřilo pozitivní postoj a 21 respondentů (14,2%) označilo variantu, že je jim to lhostejné. Výsledky znázorňuje graf a tabulka č. 11.

Graf č. 11: Spokojenost občanů s akcemi pro děti

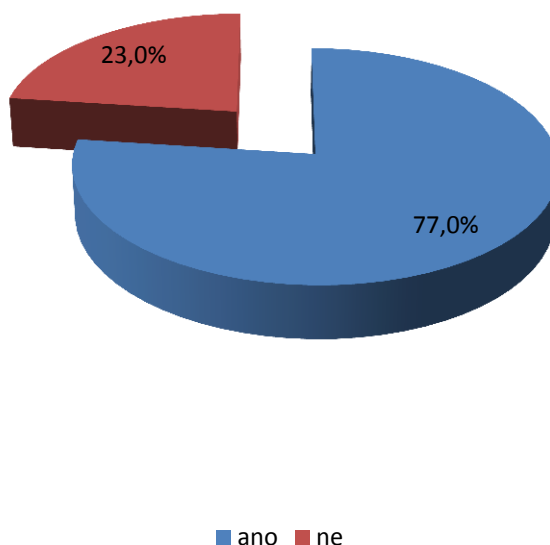

Tabulka č. 11: Spokojenost občanů s akcemi pro děti

postoj	n	n%
pozitivní	42	28,4%
negativní	85	57,4%
lhostejné	21	14,2%

Na otázku č. 10, Myslíte si, že ve Vaší obci chybí aktivity pro děti, odpovědělo 114 respondentů (77%) ano a 34 respondentů (23%) ne. Výsledek znázorňuje graf a tabulka č. 12. Pokud respondenti uvedli „ano“ v doplňující otázce měli uvést, jaké aktivity pro děti podle nich chybí. Tyto výsledky jsou uvedeny v příloze č. 2.

Graf č. 12: *Chybí v obci aktivity pro děti?*

Tabulka č. 12: *Chybí v obci aktivity pro děti?*

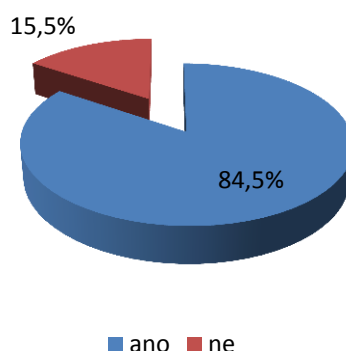
	n	n%
ano	114	77,0%
ne	34	23,0%

Tento předpoklad se naplnil, více než polovina respondentů odpověděla v otázce č. 3 „spíše nespokojen“ nebo „velmi nespokojen“ a v otázce č. 10 „ano“.

Výzkumný předpoklad č. 7: Předpokládám, že většina respondentů by přivítala v obci komunitní centrum.

Předpoklad je testován otázkou č. 11, kde jsem se respondentů ptala, zda by přivítali otevření komunitního centra v obci. Graf a tabulka č. 13 ukazuje, že 125 respondentů (84,5%) odpovědělo „ano“ a 23 respondentů odpovědělo „ne“.

Graf č. 13: *Přivítali byste otevření komunitního centra v obci?*

Tabulka č. 13: *Přivítali byste otevření komunitního centra v obci?*

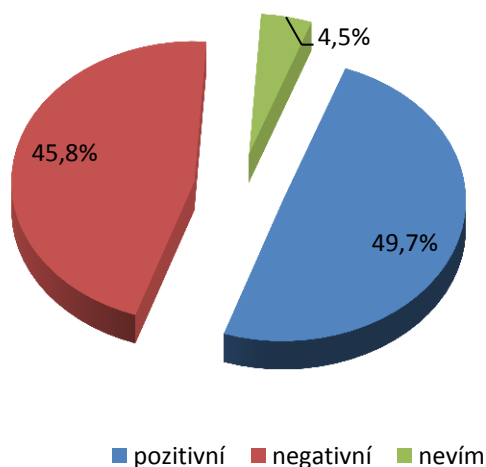
	n%	n
ano	84,5%	125
ne	15,5%	23

Tento předpoklad se potvrdil tím, že více než polovina respondentů odpověděla na otázku č. 11 „ano“.

Výzkumný předpoklad č. 8: Předpokládám, že většina respondentů by měla zájem, aby komunitní centrum v obci poskytovalo poradenství a pomoc v oblasti sociální sféry.

Tento předpoklad je testován otázkou č. 8, kde respondenti označovali o jaký typ poradenství a pomoci v oblasti sociální sféry by v obci měli zájem. Konkrétní oblasti s výsledky jsou uvedeny v příloze č. 2. Pozitivní postoj má 49,7% respondentů, kteří označili u nabízených typů pomoci a poradenství „ano“ nebo „spíše ano“. Negativní postoj má 45,8% respondentů, ti označili „ne“ nebo „spíše ne“. Odpověď „nevím“ označilo 4,5% respondentů.

Graf č. 14: *Postoj občanů k sociální pomoci a poradenství v obci*

Tabulka č. 14: *Postoj občanů k sociální pomoci a poradenství v obci*

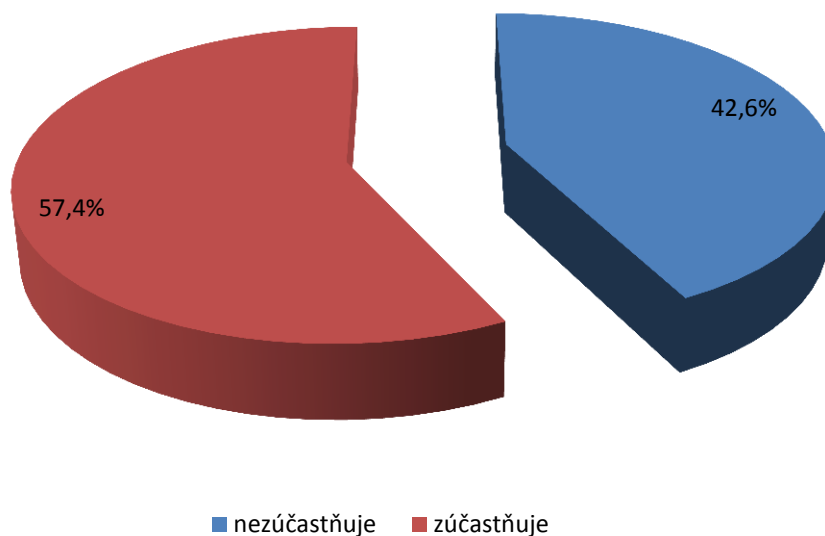
postoj	n	n%
pozitivní	441	49,7%
negativní	407	45,8%
nevím	40	4,5%

Tento předpoklad se nepotvrdil, méně než polovina respondentů na otázku č. 8 u nabízených témat odpověděla „ano“ nebo „spíše ano“.

Výzkumný předpoklad č. 9: Předpokládám, že většina respondentů se zúčastňuje akcí pořádaných obcí.

Předpoklad je testován otázkou č. 9, kde respondenti označovali, zda se akcí zúčastňují. Pokud ano, jak jsou s nimi spokojeni. Výčet konkrétních akcí a míry spokojenosti je uveden v příloze č. 2. Z grafu č. 15 vyčteme, že pořádaných akcí se v obci zúčastňuje 57,4% a nezúčastňuje 42,6% respondentů.

Graf č. 15: Účast občanů na pořádaných akcích v obci

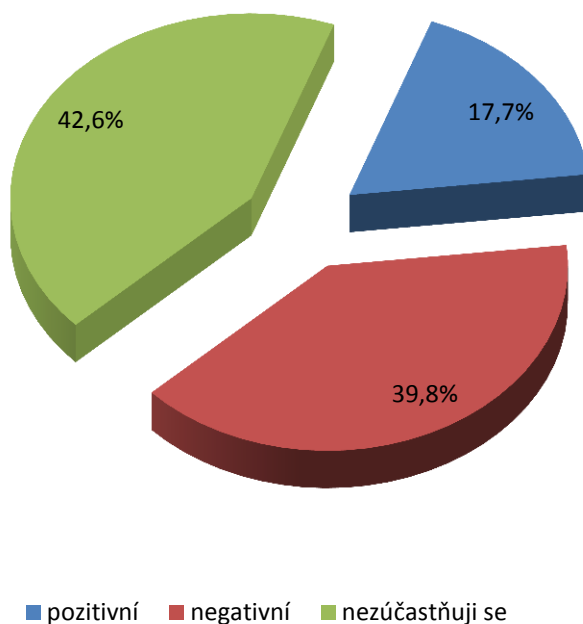

Tento předpoklad se potvrdil, méně než polovina respondentů na otázku č. 9 odpověděla „nezúčastňuji se“.

Výzkumný předpoklad č. 10: Předpokládám, že většina respondentů je spokojena s akcemi, které pořádá obec.

Předpoklad je také testován otázkou č. 9. Z grafu č. 16 a tabulky č. 15 vyčteme, že odpověď „velmi spokojen“ nebo „spíše spokojen“ vybralo 17,7% respondentů, mají pozitivní postoj k pořádaným akcím. 39,8% respondentů má negativní postoj, označili „velmi nespokojen“ nebo „spíše nespokojen“. Jak jsem uvedla již více, vyhodnocení konkrétních akcí je v příloze č. 2.

Graf č. 16: *Postoj občanů k pořádaným akcím v obci*

Tabulka č. 16: *Postoj občanů k pořádaným akcím v obci*

postoj	n	n%
pozitivní	209	17,7%
negativní	471	39,8%
nezúčastňuje se	504	42,6%

Tento předpoklad se nepotvrdil, více než polovina respondentů na otázku č. 12 neodpověděla „velmi spokojen“ nebo „spíše spokojen“.

6 Diskuse

Tento výzkum veřejného mínění zaměřený na zjišťování potřebnosti a využitelnosti komunitního centra a zájmu občanů o komunitní centrum byl realizován v obci Domašov u Šternberka na vzorku 148 obyvatel.

Ke zjištění potřebnosti a využitelnosti komunitního centra jsem zkoumala, zda mají občané obce volný čas k návštěvám komunitního centra, zda provozují volnočasové aktivity, za kterými dojíždějí mimo obec, a jaké problémy vnímají v obci. Zjišťovala jsem o jaké aktivity či služby by měla veřejnost v komunitním centru zájem, a jak jsou obyvatelé dlouhodobě spokojeni s dosavadními aktivitami a akcemi v obci.

Výzkum ukázal zajímavé zjištění, že 52,7% dotázaných vidí jako problém špatné vztahy mezi lidmi v obci. Nadpoloviční většina respondentů také vnímá jako problém v obci nedostatečnou nabídku volnočasových aktivit (54,7%) a nedostatečný kulturní a společenský život (53,4%), což se shoduje s výzkumem Maříkové (2004).

Průzkum ukázal, že 90,5% respondentů jezdí nebo vozí své děti za volnočasovými aktivitami mimo obec a 75% respondentů by si přálo, tyto aktivity provozovat v obci. 77% respondentů si myslí, že v obci chybí volnočasové aktivity pro děti a s těmi které obec pro děti pořádá, jsou spíše nespokojeni. Tady vidím velký prostor pro realizaci těchto aktivit v rámci komunitního centra.

Překvapivé pro mne bylo množství odpovědí na otázku, zda mají respondenti znalosti, dovednosti případně se zabývají nějakou zájmovou činností, kterou by byli ochotni předat spoluobčanům. Domnívala jsem se, že z výsledků vyjde pravý opak a to že občané nebudou mít zájem své znalosti dále předávat spoluobčanům. Z uvedených výsledků je patrné, že respondenti by se nejčastěji rádi podělili o zkušenosti se cvičením (8), s hrou na hudební nástroj (4) a ručními pracemi (3). Toto zjištění je pozitivním ukazatelem pro vedení obce, které s tímto faktem může dále pracovat a využít ochoty, znalostí a zkušeností těchto občanů při zajišťování volnočasových aktivit v případném komunitním centru.

Další část výzkumu se zabývá zájmem občanů o komunitní centrum a zjišťuje jaké vzdělávací, zájmové nebo poradenské činnosti by přivítali v rámci fungování komunitního centra. Z nabízených témat přednášek a besed by si 70% respondentů vybralo přednášky o zdraví, rostlinách a zvířatech zatímco témata o vaření a hudbě zaujalo méně než 20% respondentů. Důvod této skutečnosti je podle mě ten, že

obyvatelé malých obcí s vlastními pozemky a mnohdy i domácími zvířaty, mají pozitivní vztah k přírodě, což uvádí i Svobodová a kol. (2011, s. 29).

Z výzkumu dále vyplynulo, že akcí, které pořádá obec, se zúčastňuje 57,4% dotázaných a z této skupiny je 69,1% respondentů s těmito akcemi nespokojeno. Toto zjištění by mohlo být využito vedením obce při plánování akcí pro obyvatele. Organizátoři zmíněných akcí by mohli využít výsledků mého výzkumu a vhodnou volbou způsobu a formy, získat pro své aktivity mnohem větší procento obyvatel a tím současně přispět k lepším mezilidským vztahům obyvatel.

Velké procento respondentů vyjádřilo svůj zájem o pomoc v oblasti orientace v sociálním systému (59,5%) a základní orientace v právu. Vyvozují z toho, že jedním z důvodů může být pro nefundovaného člověka složitá a nepřehledná legislativa týkající se jak právní tak i sociální oblasti.

Metoda získání dat pomocí dotazníku se ukázala být přínosnou, a to proto, že tímto jednoduchým, levným a rychlým způsobem je možno získat velké množství odpovědí. Případný nedostatek je ta skutečnost, že dotazovaní nemají při vyplňování dotazníků možnost se na určité jim neznámé pojmy zeptat a vysvětlit případné skutečnosti a záměry.

Výsledky výzkumu mohou být přínosem pro zastupitele obce, pokud by se rozhodli komunitní centrum vybudovat, nebo mohou sloužit jen jako inspirace pro další práci s místní komunitou občanů.

7 Závěr

Práce se v teoretické části zabývá definicí malé obce, obyvatelstva malé obce a sociálních problémů v malých obcích. Dále se věnuje vystižení definice komunity, komunitní práce a komunitního centra. V následující praktické části je objasněna metoda kvantitativního výzkumu včetně předpokladů, operacionalizace a analýzy dat za účelem testování předpokladů na základě grafů a tabulek vytvořených z výsledků výzkumu. V závěru této části se práce věnuje shrnutí výsledků a zajímavým postřehům.

Cíl práce, tedy potřebnost a využitelnost komunitního centra v malé obci a zájem občanů o komunitní centrum byl naplněn. Díky kvantitativnímu výzkumu bylo zjištěno, že obyvatelé obce pocítují problémy, které dokáží pojmenovat. Většina dotazovaných má dostatek volného času a vnímá nedostatek příležitostí pro volnočasové aktivity v obci. Velká část dotázaných tráví svůj volný čas mimo obec z důvodu nedostatečných příležitostí pro jejich zájmové aktivity. Převážná část respondentů by přivítala, kdyby mohla svou zájmovou aktivitu provozovat přímo v obci. V obci existuje určité procento občanů, kteří by byli ochotni předat své znalosti nebo dovednosti svým spoluobčanům a podílet se tak na chodu komunitního centra. Většina dotázaných respondentů by měla zájem o přednášky i besedy včetně poskytování poradenství a pomoci v oblasti sociální sféry. Výzkum potvrdil, že většina respondentů by komunitní centrum v obci přivítala.

Z výše zmíněného vyplývá, že tato práce může sloužit jako podklad pro rozhodování zastupitelstva obce například při tvorbě Programu rozvoje obce, který se v současné době připravuje, nebo pro plánování jednotlivých aktivit. Pokud by se zastupitelé rozhodli projekt komunitního centra v obci realizovat, mohla by být má bakalářská práce argumentem pro vybudování komunitního centra a vodítkem jaké aktivity a služby by mohly být komunitním centrem nabízeny.

Seznam použité literatury:

1. Baum, D., Gojová, A., a kol. (2014). *Výzkumné metody v sociální práci*. Ostravská univerzita v Ostravě.
2. Baumruková, P. a kolektiv. (1997). *Obce, města, regiony a sociální služby*. Praha: Sociopress, 250 s., p. ISBN 80-902260-1-9
3. Český statistický úřad [online]. Dostupné z:
https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&z=T&f=TABULKA&katalog=30853&pvo=ZAMD004&pvokc=65&pvoch=7110&c=v3~2__RP2016MP11DPPDM, citováno 25. 12. 2016
4. Disman, M. (2002). *Jak se vyrábí sociologická znalost: příručka pro uživatele*. 3. vyd. Praha: Karolinum. ISBN 80-246-0139-7
5. Galvasová, I., Binek, J., Chabičovská, K., a kol. (2007). *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. 1. vyd. Brno: Georatown. 140 s. ISBN 80-251-20-9
6. Gojová, A. (2006). *Teorie a modely komunitní práce*. Vyd. 1. Ostrava: Ostravská univerzita, Zdravotně sociální fakulta, 2006, 115 s. ISBN 80-7368-154-4
7. Hampl, M., Müller, J. (1998). *Jsou obce v České republice příliš malé?* In Sborník České geografické společnosti, ISSN 1210-115X
8. Havrdová, Z. (2013). *Mít život ve svých rukou: o oblastech a postupech práce komunitního pracovníka ve vyloučených lokalitách*. 1. vyd. Praha: Český západ a Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy v Praze s obecně prospěšnou společností Cheiron T, ISBN 978-80-87398-32-6
9. Hloušek, J. (2008). *Plánování sociálních služeb ve venkovském prostředí*. In Sborník České geografické společnosti IBSN 80-7178-549-0
10. Jabůrková, V. (2004). *Komunitní práce umožňuje aktivní účast na řešení vlastních problémů*. In : Sociální práce/Sociálna práca. Ročník 2004, č.3, s. 2-6.
11. Kinkor, M. (2013). *Komunitní práce*. In: MATOUŠEK, O. *Metody a řízení sociální práce*. Praha: Portál. 253-270 s.
12. Kirst - Ashman, K. K. (2013). *Introduction to social work & social welfare: critical thinking perspectives*. 4th ed. Belmont, CA: Brooks/Cole, Cengage Learning, ISBN 1133372031
13. Kraus, B. (2008). *Základy sociální pedagogiky*. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-383-3

14. Maříková, P. (2004). *Malé obce – sociologický pohled*. Praha: Česká zemědělská univerzita
15. Matoušek, O. (2003). *Slovník sociální práce*. Vyd.1. Praha. Portál,
16. Matoušek, O. (2003a). *Metody a řízení sociální práce*. Praha: PortálVyd. 1. Praha: Portál, 380 s. ISBN 8071785482.
17. Matoušek, O. (2013). *Encyklopedie sociální práce*. Vyd. 1. Editor Alois Křišťan. Praha: Portál, 570 s. ISBN 978-80-262-0366-7.
18. Navrátil, P. (2001). *Teorie a metody sociální práce*. 1. knižní vyd. Brno: Marek Zeman, 168 s. ISBN 80-903070-0-0.
19. Novotná, V., Schimmerlingová, V. (1992). *Sociální práce, její vývoj a metodické postupy*. Praha: Univerzita Karlova. ISBN 80-7066-483-5
20. Novotný, M. (2013). *Doma na venkově: vzdělávací program pro zvýšení konkurenceschopnosti venkovského obyvatelstva*. Katovice: OTAVAN - spolek pro kulturu, ekologii a vzdělávání, 2013. ISBN 978-80-260-5448-1.
21. Pápol, T., Pavlas, M. (2006). ed. *Problémy mikroregionů při tvorbě společných projektů*. Hradec Králové: Civitas per populi. ISBN 80-903813-1-6
22. Perlín, R. (2010). *Typologie českého venkova*. *Zemědělská ekonomika*, 44, č. 8, 349–358 s.
23. Plán obnovy obce. (2016). [online]. Dostupné z http://www.domasovusternberka.cz/assets/File.ashx?id_org=3082&id_dokumenty=2260, citováno 12.3.2017.
24. Program rozvoje mikroregionu Šternbersko. (2015). Dostupné z: http://www.mikroregionsternbersko.cz/docs/program_rozvoje_mikroregionu_sternbersko.pdf, citováno 10. 10. 2015.
25. Příhodová, A. (2004). *Koncept komunity v komunitní sociální práci*. In: : *Sociální práce/Sociální práca*. Ročník 2004, č.3, s. 43-54.
26. Řezníček, I. (1994). *Metody sociální práce: podklady ke stážím studentů a ke kazuistickým seminářům*. 1. vyd. Praha: Sociologické nakladatelství. Studijní texty (Sociologické nakladatelství), sv. 5. ISBN 80-85850-00-1.
27. Schuringa, L. (2007). *Komunitní práce a inkluze Romů*. Ostrava: Radovan Goj
28. Social Work Degree Guide. *What are the Unique Differences Between Urban and Rural Social Work Practice?* [on-line] Dostupné z: <http://www.socialworkdegreeguide.com/faq/what-are-the-unique-differences-between-urban-and-rural-social-work->, citováno 25.2.2017.

29. Svobodová, H., Konečný, O., Binek, J., Chabičovská, K., Holeček, J., Galvasová, I., ... Hynek, A. (2011). *Synergie ve venkovském prostoru*. Brno: GaREP, spol. s.r.o.
30. Šubrt, Jiří. (1998). *Kapitoly ze sociologie veřejného mínění: teorie a výzkum ovlivňování okolí*. Vyd. 1. Praha: Karolinum. ISBN 80-7184-522-1.
31. Tokárová, A. (2009). *Sociální práce: kapitoly z dějin, teorie a metodiky sociální práce*. 4. vyd. Prešov: Akcent print, 572 s. Acta Facultatis philosophicae Universitatis Prešoviensis. ISBN 978-80-89295-15-9.
32. Tomeš, Igor. (2010) *Úvod do teorie a metodologie sociální politiky*. Praha: Portál. ISBN 9788073676803.
33. Twelvetrees, A. C. (2008). *Community work*. 4th ed. New York: Palgrave Macmillan, xiv, 238 s. ISBN 9781403949998.
34. Vik, V. (2004). *Plán rozvoje komunitního vzdělávání*. Praha: Nová škola, o.p.s., ISBN nevedeno.
35. *Zástupci MAS se zúčastnili vzdělávacích seminářů ke komunitním centrům*. [online]. Dostupné z: <http://nsmas.cz/aktuality/2016/zastupci-mas-se-zucastnili-vzdelavacich-seminaru-ke-komunitnim-centrum/>, citováno 28. 2. 2017.
36. Zatloukal, L. (2008). *Plánování rozvoje sociálních služeb metodou komunitního plánování*. Vyd. 1. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 255 s. ISBN 978-80-244-2128-5.

Seznam příloh:

Příloha č. 1 Dotazník	72
Příloha č. 2 Přehledová tabulka výsledků výzkumu	76

Příloha č. 1

DOTAZNÍK

Dobrý den,

jsem studentkou bakalářského studia sociální a charitativní práce na Univerzitě Palackého v Olomouci. Obracím se na Vás s žádostí o vyplnění dotazníku, jehož cílem je zjistit potřebnost a využitelnost komunitního centra v naší obci. Výsledky výzkumu budou použity pro účely mé bakalářské práce a jako podklad pro projekt komunitního centra na místě nevyužívaného fotbalového hřiště. O výsledcích budete informováni prostřednictvím obecní vývěsky. Dotazník je anonymní.

Děkuji za Vaši spolupráci a projevený zájem. Hana Kokešová

Komunitní centrum je víceúčelové zařízení, které je veřejně přístupné. Konají se zde různé kroužky nebo vzdělávací, kulturní a rekreační aktivity s cílem zlepšit sociální situaci jednotlivých členů obce nebo komunity jako celku. Vytváří prostor pro řešení krizových situací, první kontakt pro navázání dalších sociálních a jiných služeb. Může zde být poskytována sociální služba v ambulantní nebo terénní formě i základní sociální poradenství. V každodenním provozu zde mohou probíhat různé volnočasové aktivity, kulturní, výchovně vzdělávací služby nebo environmentální služby a podpora jejich využití.

Pokud není uvedeno jinak, označte vždy jednu z nabízených odpovědí. Pokud si žádnou nevyberete, formulujte svou odpověď do volného prostoru k otázce.

---

1. Co se Vám na Vaší obci nejvíce nelíbí? (zatrhněte maximálně 3 možnosti)

- a) špatné vztahy mezi lidmi
- b) nedostatečná nabídka volnočasových aktivit
- c) nedostatečný kulturní a společenský život
- d) zrušení knihovny
- e) nedostatek sociálních služeb
- f) žádné sociální poradenství
- g) špatná dostupnost lékaře
- h) problematické chování mládeže
- i) jiné.....

2. Kolik máte denně volného času?

- a) většinu dní nemám žádný volný čas
- b) zhruba 1 hodinu v pracovním dnu
- c) zhruba 2-3 hodiny v pracovním dnu
- d) více než 3 hodiny v pracovním dnu
- e) jen o víkendu

3. Co ve svém volném čase nejraději děláte? (zatrhněte maximálně 3 možnosti)

- a) sport
- b) četba
- c) práce na zahradě
- d) ruční práce
- e) vzdělávám se
- f) hraji společenské hry
- g) hraji na hudební nástroj
- h) věnuji se dětem
- i) věnuji se psovi
- j) jiné.....

4. Do jaké míry jste spokojeni s níže uvedenými aktivitami v obci?

		velmi spokojen	spíše spokojen	spíše nespokojen	velmi nespokojen	je mi to lhoste jně
1.	sportovní vyžití					
2.	kulturní a společenské vyžití					
3.	vzdělávání					
4.	akce pro děti					

5. Za jakými volnočasovými aktivitami dojíždíte nebo vozíte Vaše děti mimo obec?

(můžete označit více možností)

- a) cvičení
- b) tancování
- c) fotbal
- d) florbal
- e) hokej
- f) tenis
- g) keramika
- h) práce se zvířaty
- i) počítače
- j) jazyky
- k) dramatický kroužek
- l) jiné.....

6. Přivítal/a byste možnost provozovat tyto aktivity ve Vaší obci?

- a) ano
- b) ne
- c) nevím

7. Máte nějaké znalosti, dovednosti případně se zabýváte nějakou zájmovou činností, kterou byste byl/a ochoten/a předat spoluobčanům? (můžete označit více možností)

- a) práce s PC
- b) cizí jazyk
- c) hra na hudební nástroj
- d) výtvarná práce
- e) vaření
- f) cvičení
- g) turistika
- h) ruční práce
- i) jiné.....

8. O jaká témata přednášek nebo besed byste měl/a zájem?

		ano	spíše ano	nevím	spíše ne	ne
1.	dluhy					
2.	zdraví					
3.	rostliny					
4.	zvířata					
5.	vaření					
6.	hudba					
7.	cestování					

9. O jaký typ poradenství a pomoc v oblasti sociální sféry ve Vaší obci byste měl/a zájem?

	ano	spíše ano	nevím	spíše ne	ne
orientace v sociálním systému					
základní orientace v právu					
pomoc při vyřizování osobních záležitostí					
poradna pro seniory					
poradna pro rodinu a děti					
poradna pro zdravotně postižené					
dluhové poradenství					

10. Označte akce, kterých se zúčastňujete a jak jste s nimi spokojeni.

	velmi spokojen	spíše spokojen	spíše nespokojen	velmi nespokojen	nezúčastňuji se
setkání při cimbálovce					
masopust					
dny obce					
sportovní turnaj					
pohádkový les					
pálení čarodějnic					
obecní zábavy					

11. Myslíte si, že ve Vaší obci chybí aktivity pro děti? Pokud ano, napište jaké.

- a) ano.....
b) ne

12. Přivítal/a byste otevření komunitního centra ve Vaší obci?

- a) ano   b) ne

13. Jaké je vaše pohlaví?

- a) žena   b) muž

14. Jaká je Vaše věková kategorie?

- a) 18 - 29   c) 50 - 64
b) 30 - 49   d) 65 a více

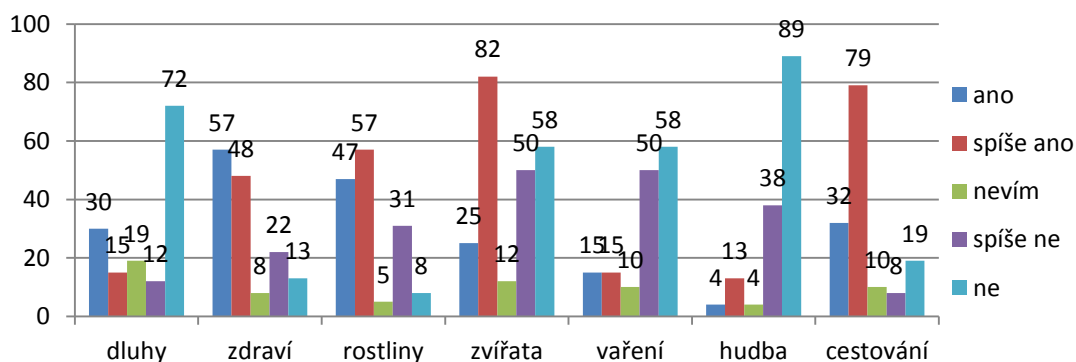
Příloha č. 2

Výzkumný předpoklad č. 1: Co se respondentům na obci nejvíce nelíbí v kategorii jiné

často zavřený obchod	5	3,4%
špatné autobusové spojení	2	1,4%
arogantní starostka	1	0,7%
nepřítomnost starostky v úředních hodinách	5	3,4%
předražené zakázky obce	1	0,7%
špinavá cesta od ZEVYRu	9	6,1%
špatné hospodaření obce	3	2,0%
hluk v obci z motokrosové dráhy	13	8,8%

Výzkumný předpoklad č. 5: 10. O jaká témata přednášek nebo besed byste měl/a zájem?

	ano	spíše ano	nevím	spíše ne	ne
Pomoc s dluhy	30	15	19	12	72
Zdraví	57	48	8	22	13
Rostliny	47	57	5	31	8
Zvířata	25	82	12	12	17
Vaření	15	15	10	50	58
Hudba	4	13	4	38	89
Cestování	32	79	10	8	19

	pozitivní	negativní	neví
Pomoc s dluhy	28,4%	56,8%	12,8%
Zdraví	70,9%	23,6%	5,4%
Rostliny	70,3%	26,4%	3,4%
Zvířata	70,3%	19,6%	8,1%
Vaření	20,3%	73,0%	6,8%
Hudba	11,5%	85,8%	2,7%

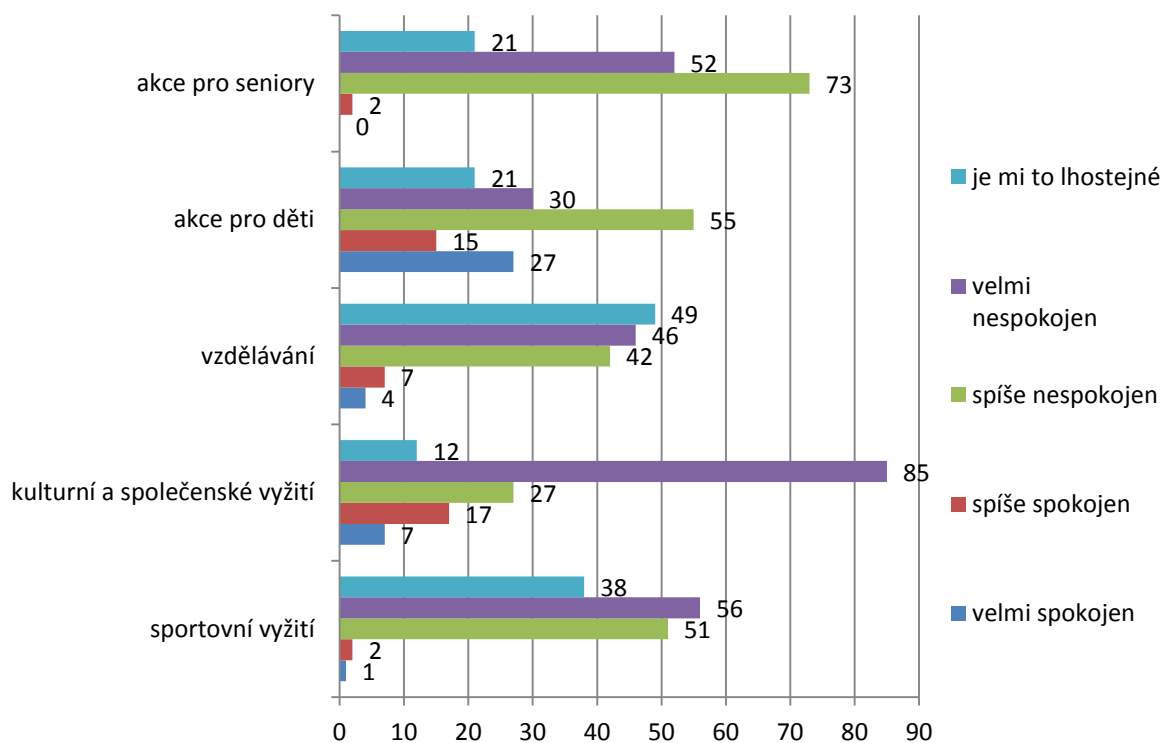
Výzkumný předpoklad č. 6: 13. *Myslíte si, že ve Vaší obci chybí aktivity pro děti? Pokud ano, napište jaké.*

ne	23,0%	34
ano	77,0%	114

letecké modelářství	1,2%	3
skaut	35,8%	92
míčové hry	42,4%	109
dobrovolní hasiči	2,3%	6
kynologický kroužek	11,3%	29
ping pong	5,8%	15
mažoretky	1,2%	3
celkem	100%	257

6. *Do jaké míry jste spokojeni s níže uvedenými aktivitami v obci?*

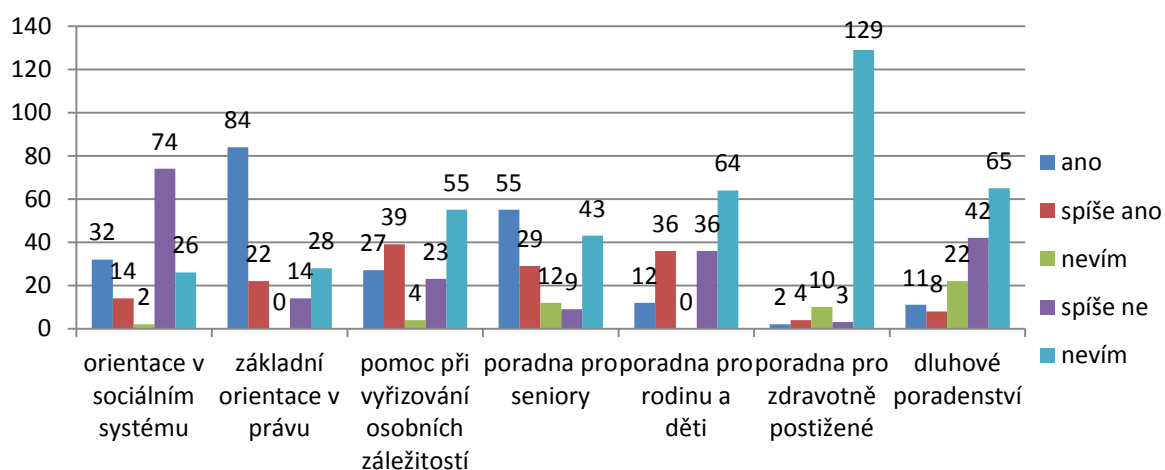
	velmi spokojen	spíše spokojen	spíše nespokojen	velmi nespokojen	je mi to lhostejné
sportovní vyžití	1	2	51	56	38
kulturní a společenské vyžití	7	17	27	85	12
vzdělávání	4	7	42	46	49
akce pro děti	27	15	55	30	21
akce pro seniory	0	2	73	52	21

	pozitivní	negativní	lhostejné
sportovní vyžití	2,0%	72,3%	25,7%
kulturní a společenské vyžití	16,2%	75,7%	8,1%
vzdělávání	7,4%	59,5%	33,1%
akce pro děti	87,8%	57,4%	14,2%
akce pro seniory	35,1%	84,5%	14,2%

Výzkumný předpoklad č. 8: *O jaký typ sociálního poradenství a pomoci v oblasti sociální sféry ve Vaší obci byste měl/a zájem?*

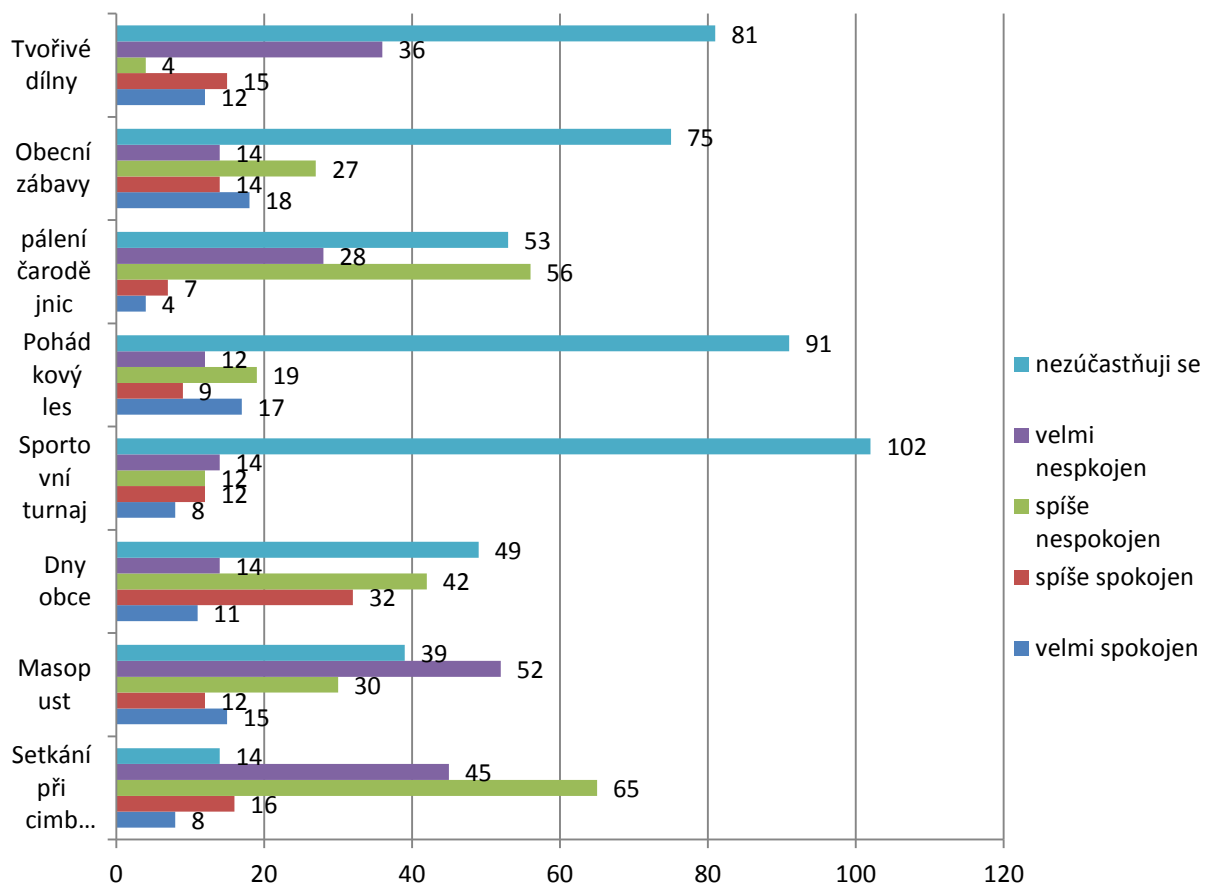
	ano	spíše ano	nevím	spíše ne	ne
orientace v soc. systému	32	14	2	74	26
základní orientace v právu	84	36	6	7	15
pomoc při vyřizování osobních záležitostí	27	39	4	23	55
poradna pro seniory	55	29	12	9	43
poradna pro rodinu a děti	25	36	6	30	51
poradna pro zdravotně postižené	10	12	10	3	113
dluhové poradenství	11	8	22	42	65

	pozitivní	negativní	neví
orientace v soc. systému	31,1%	67,6%	1,4%
základní orientace v právu	81,1%	14,9%	4,1%
pomoc při vyřizování osobních záležitostí	44,6%	52,7%	2,7%
poradna pro seniory	56,8%	0,0%	8,1%
poradna pro rodinu a děti	41,2%	0,0%	4,1%
poradna pro zdravotně postižené	14,9%	78,4%	6,8%
dluhové poradenství	5,4%	28,4%	14,9%

Výzkumný předpoklad č. 9: 12. Označte akce, kterých se zúčastňujete a jak jste s nimi spokojeni.

	velmi spokojen	spíše spokojen	spíše nespokojen	velmi nespokojen	nezúčastňuji se
Setkání při cimbálovce	8	16	65	45	14
Masopust	15	12	30	52	39
Dny obce	11	32	42	14	49
Sportovní turnaj	8	12	12	14	102
Pohádkový les	17	9	19	12	91
pálení čarodějnic	4	7	56	28	53
Obecní zábavy	18	14	27	14	75
Tvořivé dílny	12	15	4	36	81

	pozitivní	negativní	nezúčastňuji se
Setkání při cimbálovce	16,2%	74,3%	9,5%
Masopust	18,2%	55,4%	26,4%
Dny obce	29,1%	37,8%	33,1%
Sportovní turnaj	13,5%	17,6%	68,9%
Pohádkový les	17,6%	20,9%	61,5%
pálení čarodějnic	7,4%	56,8%	35,8%
Obecní zábavy	21,6%	27,7%	50,7%
Tvořivé dílny	18,2%	27,0%	54,7%

Celková spokojenost účastníků akcí:

